

2. lpp. *Ziemeļkurzemei* jauns rīkotājdirektors.

2. lpp. Anita Krūmiņa: «No sevis dot citiem.»

3. lpp. Mūsējie — meža olimpiādes uzvarētāji.

4. lpp. Dzejas draugu klubu atceroties.

5. lpp. Iepazīsimies —
Dundagas apdzejotāja Dina Veinberga.

6. lpp. Likumu pieņems tauta!

7. lpp. Hanss Herbsts — tirolietis Pācē.

8. lpp. Kā zaķi Anna un Pēcis
stājās Mākslas un mūzikas skolā.

Redaktora ziņa

Zirdzisks numurs

Cilvēki lielākoties no vecākiem manto vārdu un uzvārdu. Arī es. Gadījies sastapt ļaužus, kas, manu ģimēnī vārdu izdzirdot, gudri aizrādījuši: «Zirdzisks uzvārds». Taisnība jau ir, tāpat kā tā, ka daļa no viņiem Čehovu nav lasījuši. Bet tas nu tā.

Taču šis *Dundadznieka* laidienis padevies zirdzisks. Tā sagadījies.

Pirmā zirgu tēma ir tepat jūsu acu priekšā. *Jaunlīdumu* saimnieki, kas savulaik izmēģināja spēkus, projektu rakstot un tā tiekot pie jaukas viesu mājas, tagad ar Nīderlandes fonda starpniecību savā zemītē uzņēmuši septiņus savvaļas zirgus. Slavējama, nopietna un ilglaicīga iecere, kas tieši nekādu peļņu nedod. Taču tā ļoti labi sader kopā ar Diānas un Edgara bioloģisko saimniekošanu, ar viesu uzņemšanu. Zirgi dažādo lauku ainavu Lapmežciemā, taču reizē

pušķo visu mūsu pagastu.

Par zirgiem runājam ar austrieti Hansu Herbstu, kurš desmito gadu mīt Pācē. Arī *Kalējos* zirgi ir vairāk saimnieka priekam. Taču 2. septembrī Dundagas pusē nepieredzēti kuplas jāšanas sacensībās ap 200 jātnieku ar saviem mīļiem priecēja daudzus skatītājus.

Reiz kāds mans paziņa, daudz lielāks meža dīvainītis nekā es, teica: «Mans ritms ir tāds, kādā zemnieks ar zirdziņu klidzina.» Kur vairs mūsu pusē to manīt? Ne zirgu, ne ritma... Vasarā Latgalē gan redzēju. Kumeļi lauku sētās, zirgi asfaltētās šosejās un pilsētu ielās. Vai zirgs būtu atpazītības rādītājs?

Bet priecāsimies par to, kas mums ir! Un cerēsim, ka pagastam nepienāks laiki, kad par zirgiem atgādinās tikai kāds uzvārds...

Alnis Auziņš

Lai daba sevi kopj!

30. VIII *Jaunlīdumu* jaunais 15 hektāru aploks kļuva par mājām septiņiem savvaļas zirgiem no Nīderlandes.

Apmēram desmit no rīta. Jau pie *Lecnieku* pamestajām ēkām redzam dižu kulbu. Nīderlandes fonda *Ark Nature* darbinieks Jans van der Vēns tai piebrauc krietni mazāku, abiem kravatiem atver durvis, izveidojot tuneli, un no lielā furgona nelīdējā iesoļo pirmie četri savvaļas zirgi. Zemāki par mums pierastajiem, pelēku spalvu. Kad pirmais sper kāju jaunajā aplokā, kāds skatītājs vaicā *Jaunlīdumu* saimniecei Diānai Semioņenkovai: «Kā sauksi?» Spīd saulīte, bet vēl pirms desmit minūtēm lija un ducināja. «Zibens,» smaidīdama atbild Diāna.

«Kā radās doma izmitināt savvaļas zirgus?» jautāja Diānai.

«Jāsaglabā biotopi! Visi nevar audzēt labību, visi arī nevar kaisīt minerālmēslus. Šie savvaļas zirgi labi nogana palieņu pļavas. Mums gan tādu nav, toties ir bioloģiski vērtīgs zālājs. Tie, kas atbrauks pie

mums, varēs redzēt gan naktsvijoles, gan savvaļas zirgus, kas papildinās ainavu.

Izlasīju bioloģiskajiem zemniekiem domātajā biļetenā un arī *Vides Vēstis*, ka Nīderlandes fonds piedāvā zemniekiem izmitināt savvaļas zirgus. Tad sazinājāties un norunājām tikties ar Janu. Viņš atbrauca pirms gada, izstaigāja mūsu laukus un atzina, ka te var dzīvot savvaļnieki. Šie zirgi jau mīt Papē, Cēsu rajonā, tagad ar šo vedumu zirgi nonāk arī Jelgavas pusē un Grobiņā.

«Vai esat vieni no pirmajiem Latvijā?»

«Pirmie Dundagā!»

«Kāda ir darījuma lietišķā puse?»

«Mēs ieguldām tikai aplokā. Par zirgiem nemaksājam. Pēc pieciem sešiem gadiem, kad būs kaut cik pieaugums, daļa zirgu būs jāatdod

atpakaļ fondam. Par to slēgsim līgumu.

Liels paldies Zadiņu ģimenei par palīdzību žoga būvniecībā! Jans mums ieteica, kādu stiepli labāk pirt un cik augstus mietus likt. Viņš arī atbrauks ziemā un pavasarī zirgus apraudzīt. Blakus jau gatavojam otru aploku, tad zirgi varēs gantīties 60 hektāru lielā platībā.»

«Ja nu kāds zirgs nobeidzas? Vai to noraksta? Vai tas ir tik vienkārši?» interesējas pašvaldības vadītājs Austris Kristapsons, un jautājumam cauri jaušas gan vadītāja, gan zootehniķa pieredze.

«Zirgiem jāaklimatizējas. Pieaugums būs, bet kāds var arī nomirt,» neticami labā latviešu valodā skaidro slaidais holandiešis. «Ja zirgs nomirst, tad to *noraksta*. Jā, tas ir tik vienkārši kā dzīve. Bēdīgāk ir tad, ja dzīvnieks vārgst. Savvaļas zirgam grūti sniegt veterināro palīdzību. Ja viņam nevar piekļūt, tas nozīmē, ka zirgs vēl gana vesels. Kad var tikt klāt, tad parasti jau ir par vēlu.»

Uzcienāties ar Elmas gardajiem raušiem, vēl iztaujāju *Jaunlīdumu* uzņēmīgo saimnieci: «Kādi ir galvenie priekšnosacījumi savvaļas zirgu izmitināšanai?»

«Pirmām kārtām jābūt saimnieka vēlmei, jo tas nav uz dažiem gadiem, bet gadu desmitiem. Tādā vietā jābūt dabiskai ūdenstilpei. Mežā mums ir nelielas tercītes, jaunajā aplokā tek upīte. Dažās vietās ir arī avoti. Tā kā zirgiem jumts virs galvas nav paredzēts, tad jābūt vismaz nelielam meža stūrītim, krūmiem, kur dzīvniekiem paslēpties no vēja un lietus. Piebarot savvaļas zirgus nedrīkst, izņemot ļoti bargas ziemas.»

«Tātad peļņu tas jums nedos?»

«Nekādu. Toties uzturēsim zālāju un dažādosim ainavu.»

«Tas man uzreiz iepatikās,» Jans papildina. «Te ir gan atbilstoši lauki un mežs, gan viesu māja. Mūsu pri-

• Savvaļas zirgi sper pirmos soļus jaunajā aplokā.

vātā dabas fonda galvenais mērķis ir atjaunot dabiskos procesus.

Lai daba pati sevi kopj! Savvaļas zirgi — tas ir viens novirziens. Attīstām projektus, lai atjaunotu upes un purvus. Strādājam visā Eiropas Savienībā.»

«Kā jūs tik labi runājat latviski?»

«Man dzīvesbiedre ir latviete, un es jau divus gadus dzīvoju Latvijā.»

Vai jūs arī gribat redzēt pirmos savvaļas zirgus Dundagā? Sazinieties ar Diānu un brauciet uz *Jaunlīdumiem*!

Alnis Auziņš
Autora foto

• Jans van der Vēns, Diāna Semioņenkova un Edgars Pētersons.

Septembrī un oktobrī

29. IX plkst. 16.00 pilnā labdarības koncerts Strazdumuižas internātskolas vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem labiekārtošanai. Piedalās Rūdolfs Plēpis un Valdis Zilvers, Dundagas jauktais koris, jauniešu deju grupa *Sensus* un mūzikas skolas audzēkņi, Jelgavas rajona jauktais koris *Sidrabe* un līniju deju grupa *Rain girls*. Ieejas maksa pieaugušajiem Ls 1, bērniem Ls 0,50.
2. X plkst 13.00 Čiekuros piemiņas vietas atklāšana Dundagas nometnē iznīcināto ebreju piemiņai.
5. X uzstājas grupa *Romeo*.
12. X plkst. 18.00 (laiks var mainīties!) koncertē vidusskolas zēnu grupa *Paši*, pēc tam diskotēka.

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 27. augustā

► Bērnudārza vadītāja

Uz pirmsskolas izglītības iestādes *Kurzemīte* vadītāja amatu bija pie- teikušies 3 pretendenti. Izvēlē pa- dome par priekšrocību uzskatīja administratīvā darba pieredzi un par PII *Kurzemīte* vadītāju no 28. VIII iecēla Anitu Krūmiņu.

► Atbalsts Teātra studijai

Jauniešu teātra studija *Dundaga* ir saņēmusi uzaicinājumu no 14. IX līdz 18. IX piedalīties festivālā *Leke- bergā* (Zviedrija). Nolēma piešķirt teātra studijai Ls 400 ar festivālu saistīto izdevumu segšanai.

► Finansējums futbolistiem

Dundagas pagasta iedzīvotājs Al- vis Tālbergs iesniegumā ziņo, ka sertificēts futbola treneris Mārcis Krikovskis trenētu pagasta zēnus (dzimušus 1992. gadā un jaunākus). 14 zēnu vecāki, parakstot šo iesnie- gumu, aicina ierosmi atbalstīt un nodrošināt treniņu ikmēneša izde- vumu apmaksu (Ls 200). Treniņi no 1. IX paredzēti 3 reizes nedēļā pa 90 minūtēm vidusskolas stadionā. Pa- visam 2007. gadā vajadzētu Ls 800. Sporta konsultatīvā padome 2007. gada budžetā futbolam līdzekļus nav plānojusi.

Nolēma paredzēt līdzekļus futbo- listiem Ls 640 (80% apmērā) trenera darba nodrošināšanai no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem un aic- nāt treneri piedalīties Izglītības un kultūras komitejas septembra sēdē, lai ziņotu par iecerēm (komandas skaitlisko sastāvu, treniņu norises

vieta ziemā) un priekšlikumiem futbola komandas darbības nodro- šināšanai.

► Budžeta precizēšana

Apstiprināja saistošos noteikumus Nr. 6 *Par Dundagas pagasta padomes budžeta 2007. gadam precizēšanu*.

► Cirsma izsole

Nolēma pārdot izsolē 4,8 ha cir- smu *Jušu Anši*, nosakot sākcumcenu Ls 40 000.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesī- bām uz nekustamajiem īpašumiem *Pignieki* (65,12 ha) un *Plaucaki* (4,0 ha).

► Zemes sadalīšana un nosaukumi

Nolēma, ka pirms zemesgabala sadales īpašumā *Vilkulejas* jāizstrā- dā zemes ierīcības projekts. Neatļā- va sadalīt īpašumu *Kolkas Kristi*, jo tā platība jau ir mazāka par terito- rijas plānojumā noteikto.

Atļāva no īpašuma *Vīles* zemesga- bala atdalīt apmēram 0,06 ha zemes gabalu, tam piešķīra nosaukumu *Sakarnieki* un piekrita 72 m augsta publiskā mobilo elektroniskā saka- ru tīkla celtniecībai uz atdalāmā ze- mes gabala.

Atļāva sadalīt īpašumu *Kristlībi*: 0,92 ha zemes gabalam ar ēkām pla- tībā piešķīra adresi *Priedaines iela 8* ar zemes lietošanas mērķi — lauk- saimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve, 2,2 ha zemes gabalam no- saukumu *Zaļkalni* ar zemes lietoša- nas mērķi — lauksaimniecības ze-

me, un diviem zemes gabaliem (25,8 ha) — nosaukumu *Tiltiņi* ar ze- mes lietošanas mērķi — mežsaim- niecības zeme.

► Individuālais darbs

Atļāva Mikam Klāvam nodarbo- ties ar individuālo darbu — remont- darbiem.

► Adreses

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta ziņoto augļu dārziem *Ievlejās* no- teikts zemes lietošanas mērķis — individuālās apbūves zeme. Arī pa- gasta teritorijas plānojumā minētā teritorija paredzēta izmantot sav- rupmāju un mazstāvu dzīvojamu māju apbūvei. MK Adresācijas no- teikumu Nr. 384 3. punktā noteikts, ka adresācijas objekts ir apbūvei paredzēts zemesgabals. Tādēļ augļu dārziem *Ievlejās* piešķiramas adre- ses.

Minēto noteikumu 13. punktā noteikts, ka dārzkopības sabiedrību teritorijās adreses piešķir: ciemos, piešķirot zemesgabalam un ēkai nosaukumu vai numuru, ja tas at- bilst attiecīgās teritorijas kultūr- vēsturiskajām tradīcijām. Dārzkopī- bas sabiedrības *Ievlejas* teritorijā dārziņu nosaukumi veidoti no vie- tas nosaukuma *Ievlejas* un dārza nu- mura.

Nolēma pēc sagatavotā saraksta izveidot jaunas adreses: *Dundagas pagasts, Dundaga, Ievlejas numurs* un ievietot *Dundadzniekā* skaidrojumu par apbūves zemes kadastrālās vē- rības grozījumiem 2008. gadā. (Skatīt iepriekšējo numuru!— Red.)

► Zemes piešķiršana lietošanā

Piešķīra SIA *Presta wood* pastāvī- gā lietošanā 0,3173 ha zemes gabalu ar adresi *Saules iela 18a* ēku un būv-

ju uzturēšanai; noteica zemes lieto- šanas mērķi — inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme; uzdeva SIA *Presta wood* atlī- dzināt pašvaldībai ar mērniecību saistītos izdevumus; atcēla Dunda- gas pagasta zemes komisijas pado- mes 1997. gada 29. X lēmumu Nr. 25-8 par zemes piešķiršanu lietoša- nā.

► Ūdenssaimniecības līgums

Iepazinās un apstiprināja sagata- voto deleģēšanas līgumu par paš- valdības autonomās funkcijas (organizēt iedzīvotājiem komunā- los pakalpojumus — ūdensapgāde un kanalizācija, notekūdeņu savāk- šana, novadīšana un attīrīšana) no- došanu SIA *Ziemeļkurzeme* uz 10 ga- diem.

► Dienesta dzīvoklis

Nolēma pagarināt dienesta dzī- vokļa īres līguma termiņu uz 3 ga- diem. Nolēma izīrēt dzīvokli Maija ielā 4—17 kā dienesta dzīvokli vi- dusskolas skolotājam uz darba laiku vidusskolā.

► Papildfinansējums pabalstiem

Saņemts Veselības un sociālās pal- līdības centra vadītāja iesniegums par papildu vajadzīgajiem Ls 764, jo pabalsti pagasta trūcīgajiem iedzī- votājiem 2007. gadā, salīdzinot ar pērn, ir palielināti par 40%. Paš- reiz budžetā nav papildus ienākuši līdzekļi. Nolēma naudas piešķirša- nu skatīt atkārtoti, precizējot bu- džetu deviņos mēnešos.

► Parakstu vākšanas maksa

Izskatīja Dundagas pagasta invalī- du biedrības vadītājas Ināras Čau- nānes iesniegumu ar lūgumu sama- zināt pensionāriem pakalpojuma maksu bāriņtiesā par parakstu vāk-

šanu likuma *Par valsts pensijām* gro- zījumu atbalstam. Pašlaik par pa- raksta notariālu apstiprināšanu jā- maksā Ls 2. Lūgums ir samazināt maksu uz Ls 1. Nolēma samazināt pensionāriem šī pakalpojuma mak- su uz Ls 1.

► Dzīvokļu jautājumi

Nolēma izīrēt ārpus kārtas dzī- vokli Pils ielā 16—1, slēdzot dzīvoja- mās telpas īres līgumu uz noteiktu laiku.

► Zirgu sacensības Kalējos

Nolēma atbalstīt zirgu sacensī- bas — sadraudzības kauss *KALĒJI — PFIFF 2007* — 2. IX Pēcē, pasniedzot kādam no dalībniekiem pašvaldības pārsteiguma balvu aptuveni Ls 100 vērtībā.

► Padomes priekšsēdētāja komandējums

Padomes priekšsēdētāja Austra Kristapsona prombūtnes laikā no 4. IX līdz 11. IX (komandējums Krie- vijā) uzdeva priekšsēdētāja pienā- kumus veikt priekšsēdētāja vietnie- kam Uldim Katlapam.

► Sadraudzība

ar Kēges pašvaldību Dānijā

Padomes priekšsēdētājs ziņoja par atbildes vēstuli no Kēges paš- valdības par sadraudzības iespējām (Kēge ir apvienota ar līdzšinējo sa- draudzības partneri Skovbo komū- nu). Dāņi vēlas 6 cilvēku delegācijā no 17. XI līdz 19. XI ierasties Dun- dagā. Nolēma dot atbildi Kēges paš- valdībai par gatavību uzņemt 6 cil- vēku delegāciju un iepļānot nepie- ciešamos līdzekļus viesu uzņemšanai.

Protokolu pārlūkoja Alnis Auziņš

Ziemeļkurzemei jauns rīkotājdirektors

Kopš septembra SIA Ziemeļkurzeme rīkotājdirektors ir Jāzeps Kuz- mans. Lūdzu jauno darbinieku īsi iepazīstināt ar sevi.

Mana dzimtā vieta ir Stūrīšu ciems starp Žiguriem un Viļaku, kilometrus 20 no ro- bežas. Mūsu pusē dzī- voja tikai Latgales lat- vieši. Mana mamma pat krieviski īsti ne- mācēja. Gan krievu, gan latviešu valodu mācījās kā svešvalo- das, un laikam tāpēc arī labi iemācījās.

Pēc izglītības es- mu zivjapstrādes teh- nologs, man ir vidējā tehniskā izglītība. Divreiz biju Atlantijā. Armijā iedzīvojos div-

padsmīt pirkstu zarnu čūlā, un jū- ras sapnis bija izsappnots. Galvaspil- sētā negribēju dzīvot, Rīgā ar vienu dienu man ir par maz, bet ar divām par daudz. 1968. gada pavasarī iz- mantoju piedāvājumu strādāt Kol- kā. Pēc trim gadiem sāku darbu Tal- sos rajona komunālo uzņēmumu kombinātā par galveno inženieri. Trīs gadus esmu aizvadījis *Laukteh- nikā*, 15 gadus *Gaļas kombinātā* par galveno inženieri, no tiem pēdējos gadus par direktora vietnieku. Pri- vatizācijas laikos 90. gadu vidū ma- nu amatu likvidēja.

Pašlaik man Talsos pieder veika- liņš, kurā strādāju es, sieva un pār- devēja. Maizītei ar sviestu iznāk.

Izlēmu pieteikties konkursam. Kāpēc nepamēģināt, ja šīs lietas pārzinu? Ūdensvadi un kanalizācija daudzus gadus bijusi mana darbības joma. Ap 2000. gadu Inženieri sa- vienībā nokārtoju sertifikātu kana- lizācijas sistēmu pasu izstrādei. Ek- sāmenu nolikt man palīdzēja milzī- gā prakse.

Taisīju ūdensvadu un kanalizāci- jas sistēmu pases, arī Dundagā. Tas bija 2002. gadā un vēl 2004. gadā. Dundagas sistēmu pārzinu līdz pē- dējai akai. Sastrādājos ar toreizējo *Ziemeļkurzemes* rīkotājdirektoru Ga- ti Ralli, zināju par jūsu ūdenssaim- niecības projektu. Pa šo laiku var- būt nedaudz tehniski esmu atpali- cis, bet 61 gada vecumā nejūtos tik vecs, lai neapgūtu ko jaunu.

Sava pieredze man ir arī komu- nālajā saimniecībā. Pirms 10 ga- diem privatizējām Talsos māju, kur dzīvojam joprojām. Cilvēki visur ir vairāk vai mazāk vienādi. Talsu mā- jā cits citu pazīstam 35 gadus, bet pamēģini no visiem dabūt apsaim- niekošanas naudu! Tā ka pieredzi esmu uzkrājis.

Zvaigznes no debesīm nesolos nest. Taču jebkuru darbu cenšos labi padarīt.

Alnis Auziņš

Autora foto

No sevis dot citiem

Mūsu bērnudārzu *Kurzemīte* no 28. VIII vada Anita Krūmiņa.

— Dundadzniekiem Anita Krū- miņa saistās ar darbu *Dundagas Mākslas un mūzikas skolā (DMMS)*. Kas jūs rosināja krasam pāvērsie- nam dzīvē?

— Taisnība, 18 gadus esmu pava- dījusi DMMS. Taču esmu strādājusi arī pirmsskolas izglītībā, pedagoģis- kajā darbā kopumā aizvadījusi 35 gadus. Kolkā, strādājot bērnudārzā, reiz gatavoju pirmsskolas vadītāju semināru ar moto *No sevis citiem do- dot*. Šī devīze mani mudināja pie- teikties konkursam. Apzinās, ka va-

dītājam nav salda maize. Toties es- mu pārsteigta, cik daudz laba vēlē- jumu jau esmu saņēmusi. Tas ie- dvesmo.

Vispirms jāiepazīst kolektīvs, jā- novērtē, jo mums **kopā** būs jāstrā- dā. Uzsveru disciplīnas nozīmi, taču apzinās, ka ar norādēm vien neko nepanākt. Vadītājs nedrīkst pie- ņemt sasteigtus lēmumus. Tiem jā- būt lietīšķiem, pamatotiem. Un vēl — cilvēkiem jāpasaka labs vārds!

— Ienākot jaunā darbavietā,

droši vien atklājas arī kas tāds, kas būtu jāuzlabo.

— Tā ir. Vispirms mums būtu jā- tiek skaidrībā par darba pienāku- miem un par darba kvalitāti. Pilnī- gā kārtībā jābūt dokumentiem, un paies zināms laiks, lai visu sakārto- tu atbilstoši prasībām. Iestāde, šķiet, nedaudz ir zaudējusi savu vī- ziju jeb nākotnes redzējumu. Jāat- rod pareizais līdzsvars sadarbības modelī vecāki — bērns — skolotājs. *Kurzemīte* ir bijusi bez mediķa, un es uzreiz iestājos, lai šāds darbinieks būtu. Nākotnē jāpadomā par meto- diķi, kas pārzinātu tieši izglītojošo darbu. Noteikti esmu par diviem darba virzieniem: bērnudārza gru- pas un pirmsskolas sagatavošanas

grupas. Līdz šim tie bija gandrīz vai kopā, bet tas nav pareizi.

Otrs būtiskais jautājumu loks ir saimnieciskās lietas. Nojumes ir aizlaistas, iekšējie pievadceļi bed- raini, pie galvenās ieejas kāpnēm nav margu, malkai nav īpašas no- vietnes, vispār nav domāts par teri- torijas sadalījumu... Tie ir arī svarī- gi drošības jautājumi, kas nav radu- šies vienā dienā.

— Kā tos risināt?

— Kaut kas jāparedz nākamā ga- da budžetā. Ceru uz deputātu iz- pratni un sadarbību, esam pašvaldī- bas iestāde, kurā mācās mūsu bērni un bērnubērni. Pati mīlu virzīt, ne- likt sevi un citus mierā. Uzskatu, ka vadītājai pirmajai jāierodas darba

vietā un pēdējai jāaiziet. Tas rosina arī pārējos darbiniekus. Daudz kas ir atkarīgs no laba saimniecības va- dītāja. Šim cilvēkam nav vienam viss jāizdara, bet jābūt ar saimnieka aci. Jāsekmē sadarbība ar vecākiem. Mazuļi te pavada daudz laika. Vecā- ki ir atsaucīgi, tikai jāuzrunā. Arī bērni ar prieku stāsta par vecāku paveikto. Sadarbība ar vecākiem būs mūsu prioritāte.

Noslēgumā gribu teikt dzejnie- ces Maijas Laukmanes vārdiem: «Tikai pakavējies tuvumā, veiksmē, esi, lai jūtu — darāmo pati paveikšu dziedādama, bet neteikšu: grūti.»

Alnis Auziņš

Par zaļu pat vēl zaļāks

Meža olimpiādes uzvarētāji

Pagājušajā mācību gadā bioloģijas skolotāja Lienīte Iesalniece kopā ar 8. a klases skolēniem piedalījās a/s *Latvijas valsts meži* pirmoreiz valstī rīkotajā Meža olimpiādē. Stāsta skolotāja.

— Pirmajā kārtā piedalījās 200 komandas. Skolēni gatavoja putnu barotavas, baroja putnus un vēroja tos, pēc tam aprakstīja. Pēc mēneša viņi izdarīja secinājumus, par kuriem pastāstīja arī klasei. Piedalījāmies stundās parkā, tur vērojām, kādi putni dzīvo, kādi būrīši ir, kādu pietrūkst, tāpat pētījām dažādas dzīvības formas. Sadarbojāmies ar latviešu valodas un literatūras skolotāju Austru Auziņu, skolēni rakstīja domrakstu *Mans koks*.

Otrajā kārtā noskaidroja labāko skolēnu. Rakstiski bija jāatbild uz 10 jautājumiem, ko bija sagatavojuši a/s *Latvijas valsts meži* darbinieki, viņi darbus arī laboja. Visprecīzākās atbildes izdevās Valteram Tālbergam, taču viņš atteicās piedalīties finālā. Otrais precīzākais bija Marinels Duplavs, kas izcēlās ar ļoti pamatīgu darbu, vērojot putnus.

Finālā 18. un 19. jūlijā Tērvetē sacentās 9 labākās komandas. Katrā bija skolotājs un skolēns. No nopietnajiem uzdevumiem vislabāk mums veicās zāģēšanā. 15 minūšu laikā bija jāatrod priedes balķis un no tā jānozāģē 1 kilograms. Nozāģējām no visiem visprecīzāk — 900 gramus, citiem kluči bija iznākuši krietni smagāki. Labi izdevās arī mežā noteikt pazīmes, kas liecina par bioloģisko daudzveidību, un pēc koka ripas uzrakstīt koka mūža stāstu. Tā kā šajā olimpiādē varēja piedalīties jebkura priekšmeta skolotājs, viss nebija saistīts tikai ar bioloģiju vien: bija jāšauj ar loku un bultām, jāizgatavo reklāmas plakāts par vides izglītību Tērvetes dabas parkā. Pēc katra uzdevuma uz ātrumu bija jāatbild uz dažiem jautājumiem. Piemēram, jānosauc visvairāk Latvijas vietvārdos minētais

koks. Domājām, ka tas ir bērzs. Izrādījās — liepa! Par katru pareizo atbildi saņēmām papildpunktu, par nepareizo — punkts nost.

Finālistiem pusdienas sākās ar izglītojošu priekšnesumu: Tērvetes dabas parka direktors lielā katlā vārīja vēzus, pamācot un rādot, kā tie jāņem rokā, kā jāvāra. Uzzinājām, ka iespējams iegādāties licenci, lai parkā vēžotu. Pati vēžus ēdu pirmoreiz.

Pēc fināla mūs gaidīja ekskursija Jaunmoku pilī. Tur pirms gulētiešanas uzzinājām, ka esam uzvarētāji. Pārliecinoši bijām priekšgalā, pildot uzdevumus, toties otrā uzvarētāju komanda no Bukaišu pamatskolas mūs bija panākusi ātro un precīzo atbilžu dēļ.

Otrajā rītā braucām ekskursijā pa a/s *Latvijas valsts meži* objektiem. Redzējām, kā atjauno izcirtumu, otrs bija Čužu purvs, kas atrodas aiz Kandavas un kurā pastāv ļoti liela savvaļas augu daudzveidība. Čužas — tās ir klinšrozītes, un to šajā purvā tiešām netrūka. Purvs bija krāsains, jo dažādi augi ziedēja no vienas vietas.

Balva par uzvaru — brauciens uz Somijas lielāko meža muzeju *Lusto* (no somu val. *koka gadu gredzens*),

• Loku uzvelk Marinels Duplavs.

Foto no L. Iesalnieces albuma

kas atrodas 350 km uz ziemeļaustrumiem no Helsinkiem. Tajā iepazīnām meža vēsturi un cilvēka saistību ar to. Iepriekšējā ekspozīcija saucās *Sieviete un mežs*, tagadējās nosaukums — *Zirgs mežā*, kas ir arī šī muzeja simbols. Man vislabāk patika stendi, kuros ļoti uzskatāmi varēja redzēt, kā pārstrādā koksni, līdz tā kļūst par papīru, dažādas pāra apstrādes stadijas. Dažādās vie-

darbiniekus!

Sapostas ir visas skolas klases. Par to paldies vecākiem, skolotājiem un tehniskajam personālam. Pamatīgāk izremontēts sekretāres kabinets, viena telpa *Mazajā* un viena *Lielajā skolā*. Uzsākts skolas sporta halles celtniecības projekts, kura ietvaros esam sakārtojuši apkures sistēmu vienā skolas galā, uzlabojuši ventilāciju skolas sporta zālē un nomainījuši apkures katlu.

Esam ieplānojuši aktivizēt darbu ar talantīgajiem skolēniem un palīdzību karjeras jeb tālākās profesijas izvēlē. Esam centušies uzlabot drošību skolā. Šogad skolā visu dienu dežurēs dežurants, pie kura var griezties jebkurš apmeklētājs. Ar pašvaldības atbalstu esam aprikojuši abas skolas ar ugunsdrošības signalizāciju.

Centīsimies sekot līdzi arī skolēnu neattaisnotajiem kavējumiem, lai tie samazinātos. Vecāki, ja zināt, ka jūsu bērnam kādā dienā nepieciešams doties no skolas mājās ārāk vai apmeklēt ārstu, tad ierak-

tās rādīja filmas. Piemēram, noskatījos, kā senākos laikos pludināja kokus, kā tos izveda ziemā no meža, kā moderni pārstrādā papīru.

Meža olimpiāde notiks arī nākamgad. Tajā ir vērts piedalīties. Uzvarētāji nākamvasar brauks uz Norvēģiju.

Diāna Siliņa

Mūsu skola starp labākajām

Ir novērtēti iepriekšējā mācību gada mācību un valsts pārbaudes darbu rezultāti. Lielākajā daļā valsts pārbaudes darbu Dundagas vidusskolas skolēnu sniegums ir viens no labākajiem rajonā, īpaši centralizētajos eksāmenos (vidusskolas beigšanas eksāmeni, kurus labo centralizēti visai valstī kopā). Angļu valodā, bioloģijā, ķīmijā, matemātikā, vēsturē un latviešu valodā tie ir stipri augstāki nekā vidējais vērtējums rajonā un valstī kopumā. Arī necentralizētajos vidusskolas eksāmenos (tos labo rajonā vai skolā) rezultāti ģeogrāfijā, biznesa ekonomiskajos pamatos, kultūras vēsturē un ieskaitēs informātikā, sportā un matemātikā ir labāki nekā rajonā kopumā.

Šī mācību gada LR Izglītības un zinātnes ministrijas izveidotajā Latvijas skolu reitingā pēc centralizēto eksāmenu rezultātiem Dundagas vidusskola ir 57. vietā. No Talsu ra-

jona labāko skolu simtņiekā vēl ir tikai Talsu Valsts ģimnāzija — 29. vietā. Par to pateicība gan skolotājiem, gan skolēniem. Arī lielākajā daļā 3., 6. un 9. klašu valsts pārbaudes darbu rezultāti ir augstāki nekā rajonā kopumā.

Prieks par to, ka arī Dundagas pagasts šajā gadā Talsu rajona konkursā ieguvis atzinību nominācijā «Izglītība», par ko sava daļa nopelna ir arī skolas kolektīvam un sasniegtajam mācību un ārpusskolas aktivitātēs, kā arī plašajam interešu izglītības piedāvājumam skolā, Mākslas un mūzikas skolā, bērnu dārzā un pagastā kopumā.

Skolā šogad mācīsies 529 skolēni, strādās 54 pedagogi un 25 tehniskie darbinieki.

Šis gads skolā iesākās ar lietus un sliktā laika pajauktajām pirmās skolas dienas svinībām, bet jācer, ka tas bija tikai pārbaudījums pirms šajā mācību gadā gaidāmās skolas

akreditācijas. Tā skolā paredzama pavasarī. Arī pusdienošana skolas ēdnīcā iesākās ar divu nedēļu nokavēšanos, bet jācer, ka iegūtais labums būs lielāks. Nu jau darbojas atjaunotais ēdināšanas bloks gan *Lielajā skolā*, gan *Mazajā skolā* un bērnu dārzā. Ēdināšanas sistēma abās skolas ēkās paliks iepriekšējā — *Mazajā skolā* rīts sāksies ar *Piena programmas* piedāvāto glāzi piena un vēlāk kompleksajām pusdienām. Tāpat nemainīga kārtība paliks arī *Lielajā skolā* — iespēja pasūtīt ēdienu uz nākamo dienu vai pasūtīt ēdienu bistro telpā tajā pašā dienā. Tāpat kā iepriekš skolas bistro ēdnīcā būs iespēja pusdienot apmeklētājiem «no malas», vienīgi no plkst. 12.00 līdz 12.45 skolā ir pusdienu starpbrīdis, kura laikā mēs vēlētos, lai iespēja paēst vispirms būtu skolas darbiniekiem un skolēniem. Ēdināšanas maksa skolas ēdnīcā droši vien palielināsies, tomēr ceram, ka tā paliks pieņemama. **Paldies z/s *Kļavnieki* par iespēju sveikt ar ziediem visus skolas**

Atjaunosim izcirtumus!

Mūsu pagastā īpašnieku mežos laikus neatjaunoto izcirtumu platība sasniedz 148,3 ha, šogad termiņš beidzas vēl 292,1 ha izcirtumu. Salīdzinājumam — valsts mežos kavēto neatjaunoto platību nav, šogad atjaunošanas termiņš beidzas 35,6 ha izcirtumiem. Liela daļa privāto mežu īpašnieku izcirtumu apmežošanu atstāj uz beigām, cerot, ka mežs pats dabiski izeaugs. Daļā izcirtumu tā tiešām notiek, īpašniekam atliek platību izņemt, un platību var atzīt par atjaunotu. Lielākajā daļā izcirtumu tomēr nepieciešams vai nu stādīt, vai arī papildināt, ja dabiski izeaugušo kociņu skaits nav pietiekams.

Ministru kabinets nosaka izcirtumu atjaunošanas termiņus. Neskaidribu gadījumā iesakām konsultēties ar mežsargu.

Apmežojot izcirtumus mākslīgi, īpašniekam jāvērtē, ko un kad stādīt, gatavot vai negatavot augsni. Izvēloties, ko stādīt, jāņem vērā augšanas apstākļu tips (atsevišķos augšanas apstākļu tipos nav piemērojamas visas sugas, piemēram, damaksnī apse pie-

ļaujama tikai 20%). Parasti stādīšanai izvēlas vērtīgākās koku sugas. Izcirtuma apmežošanas laiks atkarīgs no īpašnieka izvēles un iespējām. To var darīt jau pirmajā gadā pēc nociršanas, kad izcirtums vēl nav aizzēlis, taču jārēķinās ar kaitēkļu uzbrukumiem. Stādi obligāti apstrādājami ar insekticīdiem. Stādīt jācenšas pēc iespējas agrāk pavasarī, kamēr augsne saglabāties mitrums. Stādīt var arī rudenī, taču tāpat kā pavasara stādījums sausā vasarā var izkalst, tā nelabvēlīga rudens gadījumā rudenī stādītie kociņi var apsalt, kā arī ziemas sals stādus var izcilāt. Vairākus gadus pēc ciršanas izcirtums būs aizzēlis. Tas nozīmē, ka pavasarī būs grūtāk iestādīt un rudenī būs krietni jānopūlas, lai atrastu iestādītos kociņus un tos apkoptu.

Nav pilnīgi vienādu izcirtumu, tāpēc īpašniekam pašam jānovērtē savas iespējas, apstākļi un jālemj, kā izcirtumu atjaunot. Nepieciešamības gadījumā jālūdz padoms savam mežsargam, mežniecībā vai arī Konsultāciju pakalpojumu centrā (tāl.

26519781). Centrā ne tikai konsultē, bet arī sniedz pakalpojumus jaunaudžu kopšanā.

Platības, kurām šogad beidzas atjaunošanas termiņš, mežsargi pārbaudīs līdz 1. novembrim. **Ja atjaunoti kavētie izcirtumi vai atjaunošana veikta pirms termiņa, tad mežniecībā nepieciešams iesniegt pārskatu**, lai varētu pārbaudīt atjaunoto mežaudzi. Kopšanas darbus var turpināt arī pēc 1. novembra — tik ilgi, kamēr to ļauj laika apstākļi, bet tad pārskats jāiesniedz arī par izcirtumiem, kuriem šajā gadā beidzas atjaunošanas termiņš. Nākamā gada 1. janvārī atkārtoti pārbaudīs neatjaunotās platības, un, ja platība nebūs atjaunota, uzsāks administratīvo lietvedību.

Aicinu meža īpašniekus daudz rošīgāk iesaistīties savu izcirtumu apmežošanā. Mežniecības darbiniekiem daudz patīkamāk ir atzīt izcirtumus par atjaunotiem, nekā rakstīt pārkāpumu protokolus un pieņemt lēmumus par sodīšanu. Ceru uz sapratni un novēlu veiksmi meža atjaunošanā!

**Ēriks Bērzkalns,
Dundagas mežniecības mežzinis**

Putni salido Jūrmalā

Savulaik Gulbene aizsāka pulcēt kopā pilsētu, mazpilsētu un pagastu pašvaldības, kuru simbolikā ir attēlots putns. Šogad Jūrmala 8. IX uzņēma 12 pašvaldību viesus zem Jūrmalas kaijas spārna, arī 5 dundadzniekus.

Pilsētas domē viesus sagaidīja Jūrmalas domes priekšsēdētājs Raimonds Munkevics, un katru delegāciju sveica saksofonu skaņas. Tūrisma informācijas centra vadītāja pastāstīja par Jūrmalas attīstību. Tālāk katra delegācija ar sava putna starpniecību iepazīstināja ar savu pašvaldību. Mēs ar dažādu priekšmetu palīdzību atdarinājām putnu balsis, citiem likdami atminēt. Laikam izdevās tīri labi, jo pašvaldības, kuru putnus atdarinājām, pazina sava putna balsi. Mums pat izdevās nodziedāt arī medņa rieta dziesmu!

Apskatījām pilsētas kultūrvēsturiskās vietas. Ilgus gadus nebija zinācis kājām pastaigāt pa Jūrmalu. Pilsēta ir pārvērtusies līdz nepazīšanai. Sprunguļmuižas gadatirgus Bulduros bija veltīts Slokas rakstnieka Alberta Kronenberga 120.

dzimšanas dienai. Jūrmalas brīvdabas muzejā mūs sagaidīja zvejnieku sievas tautas tērpos, ne tikai iepazīstinot ar seno zvejnieku vidi un paražām, bet arī pārbaudot mūsu zināšanas dažādās sadzīves jomās. Katrs tikām pie jauna seno laiku vārda. Tā, piemēram, Guntis Kārkelvalks tagad ir Tautvaris. Zvejnieku sētā mīlojamies ar gardiem zivju ēdieniem, dziedājām dziesmas par jūru. Vakara izskaņā Dzintaru koncertzālē klausījāmies Normunda Rutuļa koncertu. Vakariņu laikā restorānā *Jūra* izskanēja pateicība Jūrmalas pilsētas domei un tās priekšsēdētājam par lieliski sarīkoto pasākumu. Arī mēs priecājamies par iespēju iepazīt putnu pašvaldības, skatīt Jūrmalu un izbaudīt jauku atpūtu. Nākamais putnu pašvaldību salidojums notiks Preiļos.

Smaida Šnikvalde

Ieklausies, ko rītā zvanīs zvani!

Dzejas draugu klubu *Ritums* atceroties

Apmēram desmit gadu (1981 — 1991) Dundagā darbojās dzejas draugu klubs. Vienreizējs un neatkārtojams. Septembris, Dzejas dienu mēnesis, ir īstais laiks atcerēties.

Gaismas saliņa

Stāsta Vaira Kamara.

Es ieradus Dundagā 1972. gadā. Veidojot dzejas uzvedumus, saskāros ar ieinteresētiem cilvēkiem. Arī tie, kas paši nepiedalījās, teica, ka viņus saista dzeja. Daži sāka skubināt: «Tu jūsmo par Laimoņa Kamaras dzeju, uzaicini dzejnieku pie mums!»

pievērsās jaunajiem pienākumiem, izstrādāja programmu, precīzi pieturējās pie noteiktajiem datumiem, pie aicinātajiem cilvēkiem. Kad Laimonis pa daļai jau sāka dzīvot Dundagā, pirms nodarbības viņu nedrīkstēju traucēt. Klubā gaisotne bija ļoti draudzīga, dzejnieku cienīja, bet viņš neturēja sevi par augstāku un nedistancējās. Ar humoru

prasts. Autori tā guva atgriezenisko saikni.

Desmit gadus klubs darbojās kā gaismas saliņa. Rīkojām talkas Valpenes un Kužnieku kapos, ierosinājām mainīt ielu nosaukumus. Iedibinājām skolā Bērnu dzejas pavasari, kas vienā dienā norisinājās skolā, Valpenes un Kužnieku kapos, Kubalu skolā uz *Jaundīgās* — skaistā vietā, kur joprojām dzīvo Dinsbergu dzimtas pēctecis. 1983. gada nodarbībā pirms gadu mijas runājām par tautasdziesmām. Pēc nodarbības sēdāmiņos ķekatrieku kamanās un izbraucām krietnu likumu pa naksniņo Dundagu.

Ritumā dzima doma par Tautas frontes atbalsta grupu, un ne velti valdība 1984. gadā baidījās no Knuta Skujenieka kā iespējamā mūsu vadītāja. Rakstījām vēstules Valodu likuma atbalstam. Rakstnieku savienības (RS) Dzejas sekcija pie mums rīkoja izbraukuma sēdi. Imants Auziņš nokārtoja, ka mūsu kluba biedri var saņemt toreiz deficitās dzejas grāmatas RS grāmatnīcā. Rīgā stiepu paunas uz autobusu, citreiz pat vairākas reizes. Daiga Mužellovska Dundagā nāca pretī, lai palīdzētu tās aiznest. Ja grāmatu bija mazāk nekā gribētāju, tad lozējām. Cieši sadarbojāmies ar Genovevu Bērsoni un Līgu Meķi Radio Literāro raidījumu redakcijā. Neaizmirstams palicis atmiņā brauciens

• 1983. g. 7. V. Laimonis Kamara un Erna Napska talkā Kužnieku kapsētā.

• 1983. g. 7. V. Erna Napska, Laimonis Kamara, Ārija un Andrejs Apsīši, Vaira Kamara, Klaudija Kenigvalde, Ārija Jāvalde, Elga Priekškalne, Taiga Kristīna un Daiga Mužellovska (priekšā) talkā Kužnieku kapsētā.

Kopš jaunības biju iemīlējusies viņa dzejā. Vēl mācījos skolā Jēkabpilī, kad tautas teātra pasākumā iepazinās ar pašu dzejnieku. Tad ar ilgākiem starplaikiem vēl dažas reizes bijām tikušies. Nu mani mudināja dundadznieki... Rīgā satikāmies. Tā aizsākās arī manas un Laimoņa nopietnās attiecības. Izstāstīju par Dundagas dzejas draugiem, par cilvēkiem, kas gribētu iet kopā un parunāt par dzeju. Sapratu, ka šāds klubs jāveda profesionālim. Laimonis piekrita pamēģināt. Priekšnoteikumi dzejas draugu klubam bija nopietni ieinteresēti cilvēki, dzejas popularitāte un dzejnieks, kas ar lielu nopietnību to visu uzņēmās vadīt.

1981. gada rudenī izsūtījām ielūgumus visām iestādēm, tiem, kas bija izrādījuši interesi. Par tikšanās vietu kļuva kultūras nams. Laimonis no paša sākuma ļoti nopietni

un labestību Laimonis pievilka cilvēkus, un cilvēki viņu ļoti iemīlēja. Ar uzaicinātajiem literātiem kluba pirmais prezidents risināja nopietnas pārrunas, taču ne no tik augstiem plauktiem, lai cilvēki nesa prastu.

Ziņa par mūsu klubu ātri izplatījās pa Latviju, autori ieinteresējās un labprāt te brauca. Visi gribētāji pat nepaguva atbraukt, un tā man ir žēl. Vidēji nodarbībā piedalījās ap 20 cilvēku, lielākos pasākumos un Dzejas dienās — vairāk. Kluba biedri mēdza nolasīt uzaicinātā dzejnieka dzejoli — vai nu to, kas ļoti patīcis, vai arī ko tādu, kas nebija iz-

uz Doles salu neatkarības priekšvakarā. Daugavas svētkos jau plīvoja sarkanbaltsarkanie karogi, piedalījās *Sindi putnu dārzs* un Mārtiņš Brauns, Haralds Mednis diriģēja *Dievs, svētī Latviju!*, un toreiz to varēja atļauties tikai viņš. Četri vīri uz pleciem cauri Doles salai nesa ugunsgrūdu, ik pa posmam kāds dzejnieks lasīja dzeju. Bija ticība, ka to, kas iesācies, nevarēs vairs apspiest.

Tāpat prātā ir ekskursija dažus gadus pirms Atmodas pa Meža un pa Lielajiem kapiem Viļņa Eihvalda vadībā. Viņš veda pie Virzas, pie Meierovica atdusas vietām un stāstīja par šīm un citām padomju laikā noklusētām personībām. Novada dienā Aleksandrs Pelēcis un Zigurds Kalmanis izvadāja pa Talsu rajonu, atklājot to pilnīgi no jauna.

Pēc 10 gadu darbības klubs pamazām izplēnēja. Tāpat kā nodibinoties, atkal bija dažādi apstākļi. Kluba krusttēvs Knuts Skujenieks (par prezidentu viņš nevēlējās saukties) mūs vadīja laikā, kad viņam pašam beidzot pavērsās iespējas braukt uz ārzemēm. Nodarbības kļuva neregulāras, bet es, nebūdam profesionāle, tās tik augstā līmenī nespēju vadīt. Mūsu mājvieta vairs nebija kultūras namā, Atmodas pirmā sajūsma jau bija pāri, pati dzeja atkāpās otrajā plānā. Daiga Mužellovska gan vēl turpināja bibliotēkā. Pēc vairākiem gadiem es mē-

No Madaras Feldentāles 2003. gada zinātniskās pētniecības darba

- ☞ Dzejas draugu klubs *Ritums* dibināts Dundagā 1981. gada 3. novembrī.
- ☞ Klubs savu skanīgo un tik atbilstošo vārdu *Ritums* ieguvis 1984. gada 11. septembrī pēc kluba 1. prezidenta Laimoņa Kamaras veidotā radio raidījuma nosaukuma, kas pēc viņa nāves pārstāja skanēt.
- ☞ Klubs .. visā pastāvēšanas vēsturē piesaistījis pavisam 78 dalībniekus.
- ☞ Pēc L. Kamaras klubu vadīja Igors Jakaitis, Rainis Remasss un Knuts Skujenieks.
- ☞ — Ieklausies, ko rītā zvanīs zvani, Un tad izsauc šo vārdu! — Dun - Dang!

Šīs rindas no teikas par Dundagas pili bija arī dzejas draugu kluba *Ritums* devīze. Ar šīm klubu prezidenta izrunātajām rindām un kluba biedru atbildi «Dun - Dang» sākās ikviena kluba nodarbība. Parasti tā bija katra mēneša trešā piektdiena. Kluba darbības laikā 65 tikšanās reizēs piedalījušies pavisam 92 viesi — dzejnieki, rakstnieki, literatūras kritiķi, aktieri, tostarp Ēvalds Valters, Aina Zemdega, Juris Kronbergs, Lūcija Ķuzāne.

- ☞ Velta Metene: «Tā bija kultūras augstskola.»
- ☞ Pēdējā nodarbība notika 1992. gada 10. oktobrī.

ģināju atsākt kluba darbību, bet vairs neizdevās.

Daiga Mužellovska, Velta Metene, Ārija un Andrejs Apsīši, Emma Sileviča, Elga Tālberga ar meitu Zani, Skaidrīte Ozoliņa ar meitām — tie ir daži cilvēki no kluba kodola.

Palikušas skaistas atmiņas un daudz unikālu ierakstu magnetofona lentēs. Lai to visu pārrakstītu diskos, būtu jāraksta pieteikums Kultūrkapitāla fondam...

Uzklausīja Alnis Auziņš

Ar gadiem neizgaist

Stāsta Daiga Mužellovska.

Dzejas draugu klubs man ir bijis ļoti nozīmīgs. Tajā guvu papildinājumu zināšanām, paplašināju redzesloku. Un ne jau es vien.

Dzeju var lasīt tāpat, taču dzejas klubā tikāmies ar personībām, kas lieliski pārzināja literatūras vēsturi un saistoši stāstīja par mūžā piedzīvoto. Klubu vadīja erudīti cilvēki: vispirms Laimonis Kamara, tad Igors Jakaitis, Rainis Remass. 80. gadu beigās par kluba krusttēvu piekrita kļūt Knuts Skujenieks.

Kluba laikā Latviju izbraucām krustām šķērsām. Ko tikai redzējām un uzzinājām! 1982. gadā L. Kamara mūsu aicināja ekskursija pa Jāņa Jaunsudrabiņa un Raiņa dzīves vietām. Pats dzejnieks — ļoti zinošs, brauciens lieliski izplānots. Neretā

vecu ēku Jēkabpils pusē, par ko viņa gādāja, kur uzņēma ciemiņus. Tas notika 1986. gadā, un sarīkojuma nosaukums skanēja — *Dzejas nakts Gricgales krogā*. Vieta bija ļoti romantiska, un nakts — arī. Daži gulēja gultā, citi uz grīdas. Runājām līdz pusnaktij. Bija vēls rudens, salna, ārā viss apsarmojojis. No rīta Aleksandrs Pelēcis un Valdemārs Ancītis, apveltīti ar labu humora izjūtu, jau izdomājuši anekdotes, kā nu kuram šajā naktī gājis. Abi atklājās pavisam citādi, nekā uzstājoties.

1988. gadā piedzīvojām lielu emocionālu pacēlumu Daugavas svētkos Doles salā. Pavadījām tur visu nakti un otrā rītā negulējuši braucām mājās.

Dzejas klubs iedibināja savu balvu par kādam novadam veltīto labāko dzejoli — glītu bločiņu ādas vākos un grāmatzīmī ar uzrakstu *Ritums*. Grāmatzīmes auda V. Metene, katrā no tām ieaizot attiecīgo gadskaitli. Šādu grāmatzīmī saņēma tikai nominētais autors. Pirmo balvu saņēma Māris Čaklais. Vēlāk Maija Laukmane un Vītauts Lūdēns. To ieguva arī Zviedrijā dzīvojošais dzejnieks Juris Kronbergs. Uz Zviedriju nebraucām, bet ceļš uz Rīgu, uz Rakstnieku savienību, gan bija jāmēro.

Saistībā ar dzejas klubu Dundagas kultūras namā notika lieli pasā-

• 1984.g. X. Māris Čaklais saņem Rituma pirmo dzejas balvu par darbu Rīgā. Studiju gadi. No kreisās Daiga Mužellovska, Igors Jakaitis un Velta Metene.

tolaik izpildkomitejas priekšsēdētājs Tālis Zālītis. Viņa kabinetā sekcija bija pilna nevis ar aktu vākiem, bet dzejoļu krājumiem!

Raiņa dzīves vietas biju apmeklējusi jau senāk, bet tas, ko šajā reizē pastāstīja L. Kamara, lika uz visu paskatīties citām acīm.

Neaizmirstams bija brauciens pie Lūcijas Ķuzānes uz Gricgales krogu,

kumi. Piemēram, dundadznieki plaši svinēja Arnolda Auziņa 50. jubileju, ko vadīja L. Kamara un Reinis Admīdiņš. Tai par godu kultūras namā rīkoju izstādi. Tāpat sirsnīgi atzīmēja L. Kamaras atceres vakaru viņa 50. jubilejā. Tajā piedalījās daļrunātāji ar sagatavotu dzejas kompozīciju un aktieris Ints Burāns. Bija atbraukuši radioļaudis —

• 1985. g. 29. IX. Krišjāņa Barona ielas atklāšana Dainu tēva 150. jubilejā. Plāksnīti piestiprina Andrejs Apsīši.

Genoveva Bērsone, Ligita Meķe, L. Kamaras bijušie kolēģi.

Tas bija dzejas kluba ierosinājums — Krišjāņa Barona 150. jubilejas svinībās pārdēvēt divas Dundagas ielas, vienu nosaucot par E. Dinsberga, otru — par K. Barona ielu. Svinīgi nomainīja ielu nosaukumu plāksnes. K. Skujenieks sacīja, ka tik daudz ļaužu Dundagā vienuviet vēl bijis tikai 1905. gadā. Kultūras nams tajā reizē bija pārpildīts, K. Skujenieks un bērni sēdēja uz skatuves pakāpieniem: citur nebija vietas.

• 1985. g. 22. IX. Stāsta Ēvalds Valters. Pa kreisi Igors Jakaitis, pa labi Valdis Ķikāns.

Dzejas klubs savā laikā bija Latvijā unikāls, un tas sniedzis daudzus neaizmirstamus mirkļus Rituma daļībniekiem un pārējiem dundadzniekiem.

Diāna Siliņa

Vairas un Laimoņa lolojums

Dzejas draugu klubs bija pirmais un toreiz arī vienīgais Latvijā. Vadību uzņēmās dzejnieks Laimonis Kamara. Tas šķita likumsakarīgi, jo viņa mūza un mīlotā būtne strādāja kultūras namā, un viņš katru nedēļas nogali brauca no Rīgas pie viņas ciemos. Tomēr Laimonis, būdams koleģiāls un visnotaļ tolerants, apvaicājās man, vai neesmu kaut kādā

mērā aizvainots, jo man kā iedzimtajam esot pirmā roka uz šo amatu. Es smiedamies atbildēju ar vecu sentenci, ka pravieti savā tēvzemē neciena. Protams, tā nebija taisnība, jo tādu atsaucību un mīlestību kā Dundagā nekur citur neesmu izjutis, bet es uzreiz sapratu, ka Laimonis Kamara ir īstais vīrs, kas spētu ieinteresēt manas dzimtās puses ļaudis par literatūru.

Viņa erudīcija ne tikai par dzeju, bet daudz plašākā nozīmē — kultūras vēsturē — bija apbrīnas vērtā. To novērtēja arī literatūrzinātnieks

rakstnieku dzīves vietām un bija pirmklasīgs gids. Pats viņš aizgāja mūžībā kā meteors, vienā mirklī sadegot jūtīgajai un mīlošajai sirdij. «Literatūra un Māksla» man uzticēja rakstīt nekroloģu. Apiet Dundagas dzejas draugu klubu nevarēju un nedrīkstēju. Toreizējais avīzes redaktors Jānis Škapars un prozaikis Andris Jakubāns vienprātīgi atzina: «Kamara ir unikāls cilvēks, ne tikai dzejnieks, bet arī Apgaismotājs, kas mūsdienās ir liels retums.» Ievēroju, ka viņi nelietoja pagātnes formu «bija», tā uzsverot dzejnieka nemirstību.

Pēc tam par kluba prezidentiem aicināja citus dzejniekus, arī gudrus un pietiekami komunikablus, bet acīmredzot pietrūka ieinteresētības un fanātiskas aizrautības, kas piemita kluba dibinātājam. Pamazām labi sāktais darbs izplēnēja.

Domāju, ka cilvēkus pie Laimoņa saistīja viņa neizsīkstošā asprātība, kas nav zemāk vērtējama kā inteliģence. Starp mūsdienu latviešu dzejniekiem nevaru nosaukt nevienu vārdu, ko nostādīt viņam līdzās. Valdis Artavs ir dzimis satīriķis, bet nespēju iztēloties, kā viņš, savrupnieks, vadītu kādu cilvēku kopu, kaut arī skaitliski nelielu.

Valdis Rūmnieks, ilggadējs

• 1985. g. 29. IX. Valdis Ābols ar folkloras kopu kultūras namā K. Barona 150. jubilejas svinībās.

Rakstnieku savienības priekšsēdis, izteicās man, ka Dundagai esot bijuši sekotāji — vairākās vietās mēģinājuši radīt ko līdzīgu. Tomēr tādu atbalsi sabiedrībā neviens no tiem nav atstājis.

Ja reiz kāds entuziasts līdzīgi skolotājam Ernestam Ābolam rakstīs Dundagas kultūrvēsturi, spilgta un aizraujoša lappuse būs Vairas un Laimoņa lolojums.

Arnolds Auziņš

• 1988. g. 30. IV. Vaira Kamara pasniedz dāvanu Rituma krusttēvam Knutam Skujeniekam pēc bērnu dzejas pavasara. Pa labi Ārija Apsīte.

«Dzejoļi ir mana dienasgrāmata»

Manai Dundagai

*Dzidri rīti aust pār gaiļi torņa smailē
Un vistīrākais krit šajā pusē sniegs
Te, kur baltām ievām upes malā
Katrū pavasari saule saplaupt liek.*

*Un, kad purenes zied upes līča pļavās,
Darba bites stropos medu vāc.
Ai, cik labi atkal klēpī tavā,
Nekavējies, paciemoties nāc!*

*Klusums modri sargā aizgājušos
mūžus,
Pils ar senām teikām mīļu gaismu dod.
Simtgadīgais ozols zaļu mieru žūžo,
Parka ēnā klusus sapņus sapņojot.*

*Tevi mājā mani bērnu dienu rīti,
Krustcelēs tu iznāc mani sagaidīt.
Dundaga, Tu vienmēr glabā*

*ilgas manas,
Tev es atkal nāku bēdu izstāstīt.*

*Tūkstoš dzīvību ap sevi vienmēr jūtu,
Avots vēl un vēlreiz slāpēm
veldzi sniedz.
Dundaga, lai arī kur es dzīvētu būtu,
Atgriezies man savā klēpī neaizliedz.*

*Atgriezieties, tālē gājēji, šai pusē,
Jūsu zemē atkal cīruļdziesmai laiks.
Katrū rītu gailis lepni torņa smailē
Skaļu «labrīt» novēl savai Dundagai.*

Šo dzejoļi — dziesmā — pirmo reizi dzirdēju vidusskolas salidojumā. Brīnīšķīga Jāņa Ābola melodija,

dzidrs mūsu kora dziedājums, būtībā otra Dundagas himna. Bet kas ir vārdu autors? To uzreiz pēc salidojuma prasīju Sandrai Lielansei. Dirģente nemācēja pateikt. Varbūt pats komponists?...

Pagāja gandrīz divi gadi. Kādu dienu pils direktore Anda Felša man iedeva izdrukā — šo dzejoļi. Vārdu autore esot Dina Veinberga, bijusī dundadzniece. Piezvanu Dinai un jautāju par dzejoļi, dziesmu. Jā, dzejolis ir viņas, dzeju rakstot joprojām, bet par to, ka šis darbs ir ieguvis otro dzīvi mūzikā, dzirdot pirmo reizi...

Un nu jau mēs tiekamies Dundagā. Man pretim sēž Dina Veinberga, dzimusi Libreiha, Dundagas vidusskolas 1984. gada absolvente.

— Šo dzejoļi sarakstīju pamatskolas beigās. Kā Jānis Ābols varēja sacerēt mūziku? Dzejoļi lasīja Ernests Ābols, teica, ka esot labi vārdi, derētu komponēt, kaut arī vietām ritms pieklibojot.

Skolas laikā rakstīju daudz, reiz pat piedalījies konkursā, drukājos *Pionierī*. Bija arī humoristiski panti, kuros skolotāji uz zoba pavilkti. Diemžēl to laiku dzejoļu klade nav saglabājusies. Rakstīju arī ludziņas,

kopā ar klasesbiedriem iestudējām.

— **Dzejolis Manai Dundagai šķiet pieauguša cilvēka sarakstīts.**

— Tā man draudzene arī teikusi.

— **Vai skolotāji jūs nemudināja filoloģiju studēt?**

— Velta Avotiņa un Emma Sileviča labi novērtēja manus sacerējumu. Skolotāja Avotiņa teica: «Neaproc savu talantu!» Bet vai ar dzejoļu rakstīšanu maizi nopelnīsi? Par žurnālisti negribēju kļūt, nebija arī īsta priekšstata. Pēc vidusskolas uzreiz sāku strādāt. Tagad dzīvoju Rojupē un strādāju Žocenes restorānā kopš tā atvēršanas. Dzejoļus visu laiku esmu rakstījusi — savam priekam. Kādu gadu esmu Talsu literātu apvienības biedre. Jūtos tā, it kā mani būtu izvilkuši no pagrīdes. Tikai darba dēļ nav laika braukt uz Talsiem. Šoruden Kurzemes literāti izdod grāmatīņu — kopkrājumu. Tajā vajadzētu būt arī maniem dzejoļiem.

— **Jūsu skanīgākajā dzejoļī ir atzišanās mīlestībā Dundagai. Kādas jūms dzīvē ir attiecības ar Dundagu, ar bijušo skolu?**

— Nevienā salidojumā neesmu bijusi. Negribu. Skolas laiks un vispār Dundagas laiks šķiet pabeigts posms manā dzīvē. Te arī negribētu dzīvot. No skolas gadiem man palikuši daži draugi, ar tiem arī tiekos.

Uz Dundagu gan atbraucu. Kādreiz pie mammas, kopš pavasara — nu jau uz Anstrupes kapiem. Kapos

vispār labi jūtos. Darbs man ir cilvēkos, bet es nogurstu. Barā reizēm jūtos vientuļa. Tad gribas vienai nokļūt pie dabas, vislabāk — pie jūras. Saullēkti un saulrieti, mūžam mainīgā jūra — tas mani atspirdzina un no jauna uzlādē.

Dzejoļi ir mana dienasgrāmata. Tā arī citiem vislabāk protu pateikt to, ko vēlos. Daudz esmu rakstījusi veltījuma dzejoļu saviem tuviniekiem, īpaši — mammai. Es nesaku tieši «paldies, tu esi labs, es tevi mīlu», bet uzrakstu dzejoļi. Ja izdodas kādu stīdziņu otrā cilvēkā aizkustināt, tad ir labi.

Alnis Auziņš

P.S. Novēlu Dinai Veinbergai reiz noklausīties Jāņa Ābola dziesmu ar pašas vārdiem!

• Dina Veinberga Dundagas pils pagalmā.

Autora foto

Dundagas seriāls

Sīrupfabrika

Turpinājums. Sākumu skatīt 64. un 65. numurā.

Sīrupfabrika 20. gs. 50.—60. gados ne tikai aizņēma lielu teritoriju Dundagas centrā. Tai bija sava palīgsaimniecība Lauciņos. Sīrupfabrika arī sparīgi strādāja un izmantoja mazbānīša pakalpojumus. Šajā numurā vēl par to, kā Sīrupfabriku kurināja, kādu transportu izmantoja, kā piegādāja kartupeļu cieti, vārīja sīrupu, kā un kur tas nonāca pēc tam.

Palīgsaimniecība Lauciņos

Valentīna Kronberga (dz. Ašte-menko): «Lauciņos Sīrupfabrikai bija palīgsaimniecība. Alma Grīvāne, Edvīna Kristiņa mamma, bija pārvaldniece. Kad es vēl gāju skolā, tur bija kādas piecas sešas govīs, cūkas. Kā bija balle, tā nokāva cūku, un neko daudz klāt vairs nevajadzēja. Piens un krējums bija pašiem. Alma cepa tortes, viņa to ļoti labi prata. Kad kāva cūkas un gaļu nožāvēja, tad trūcīgākiem strādniekiem iedeva pa žāvētam gaļas gabalam.»

Kurināmais

Edgars Ozoliņš: «No sākuma fabriku kurināja tikai ar malku. Tā

1951. gada vasarā visi mežā gatavoja malku. Gadā vajadzēja 200 sterus. No 1954. gada sākām saņemt kurināmās ogles un kūdras, tad jau kļuva vieglāk. Ap šo laiku tikām arī pie dīzeļģeneratora, paši varējām ražot elektrību.»

Transports

E. O.: «Sākumā bija tikai zirgi, ar tiem izveda no meža malku un piegādāja fabrikai nepieciešamās rezerves daļas. 1946. gadā bija 3 automašīnas, viena tika darbināta ar malku, divas bija vācu markas Mercedes un Man dīzeļi. 1958. gadā jau bija 7 automašīnas.»

Kartupeļu un cietes sagāde

E. O.: «1950. – 1956. g. kartupeļus

galvenokārt veda no Preiļu rajona. 1958. g. — arī no Kuldīgas, Jaunjelgavas rajona. No tālajiem rajoniem kartupeļus sūtīja ar dzelzceļa vagoniem,

Stendes stacijā kartupeļus pārkrāva uz šaursliežu vagoniem. Kad iestājās aukstāks laiks, tad bija liela bēda. Latgalē jau sals, bet mums piejūras klimats. Tāpēc radās lieli zudumi, jo uzreiz nevarēja pārstrādāt. Kad nostiprinājās kolhozi Dundagas rajonā, slēdzām līgumus, lai kartupeļus audzē tepat. Piemaksājām par glabāšanu.

Kartupeļu cieti saņēmām no Tal-su, Jaunpagasta, Vandzenes, Vidrižu, Lizuma un Valmieras cietes fabrikām. Vēlāk arī no Kokneses Grostiņu spirta fabrikas.»

Racionalizācijas priekšlikums

E. O.: «Lai būtu vieglāk transportēt kartupeļus no Dundagas stacijas uz fabriku, ieteicu uztaisīt stacijā paaugstinātu estakādi. Kartupeļus ar transporta lenti tad padeva augšā uz estakādi. Pēc estakādes uzbūvēšanas kartupeļi nebija jāmet uz zemes. Iztika ar vienu mašīnu, vairs nevajadzēja trīs kā pirms tam. Par šo ideju racionalizācijas komisija man piešķīra prēmiju.»

Ražošanas process

Ārvalds Zigats: «Nomazgātos kartupeļus sarīvēja cehā uz rīves. Pēc tam uz zīda sietiem ar ūdeni izskaloja cieti. Gremzdas (t. i., atkritumus) aizsūknēja uz tiem paredzētu vietu. Kartupeļu cieti nostādināja kublos, padeva augšā cehā un sacukuroja, laida uz filtriem un tad vārīja bundulos, tādos traukos vakuumā.

Cieti atšķaidīja ar ūdeni vajadzīgajā biežumā. Ar zobratu sūkni padeva šķidrumu pa cauruli cehā uz konvertoru. Tur cietes šķidrumam pielēja sērskābi. Slēgtā konvertorā vārīja iepildīto šķidrumu. Šo sacukurošanas procesu sauca par brēmēšanu.

Sacukuroto šķidrumu ielaida vaļējos kublos. Karstajam šķidrumam piebēra aktīvo ogli un krita skābes neitralizēšanai. Notika spēcīga reakcija, parādījās milzīgas putas.

Šķidrums ar spiedienu pa cauruli tika aizvadīts uz filtriem, tādējādi iegūstot attīrītu sulu. Sulu iesūknēja sīrupa vārīšanas aparātā. Ar tvaiku vakuumā vārīja sulu.

Laboratorijā atkal noteica gatavību un biežumu. Pēc tam sūknēja

• **Aina Zigate pie sīrupa mucās.**

Foto no A. Zigates albuma

cisternās iekšā. Tad pildīja mucās. Sākumā gan glabāja mucās, bet tad bija lieli zudumi, pa vismazāko spraugu plūda ārā.

Lielās cisternas augstums — kādi pieci metri. Kāpa pa kāpnēm augšā skatīties. Vasarā tās tīrīja, mazgāja. Kādreiz visu vasaru tur sīrupu saglabāja. Dažreiz sīrupu vārīja līdz pat Jāņiem.»

Sīrupa ceļš no Dundagas uz Rīgu

Ā. Z.: «No cisternām sīrupu pildīja mucās, tās vēla sētā uz mašīnām.

Mucas stāvēja sētā rindā, kamēr sakrājās pietiekamā daudzumā. Tad mašīnām pielika slidas (divas apaļas koka brusas), pa tām ar rokām vēla transportā. Sākumā jau vilka ar trošēm, bet neveicās. Neiegājās.»

Aina Zigate (dz. Jaunbelzēja): «Mucas veda uz rampām, no tām atkal vagonos. Rampa bija līdz ar mazbānīša vagoniem. Pavadoņi brauca līdz, kamēr sīrupu nodeva

Rīgā. Sargāja un atbildēja par vērtīgo kravu. Šo līdzbraukšanu varēja paši darbinieki izvēlēties. Bija, kas negribēja braukt, citiem atkal patika. Paņēma dokumentus līdz, un ceļā bija jānīkst. Stendē atkal jāgaida, kamēr pārkrauj. Par šo braucienu maksāja atsevišķi.»

Valdis Derkevics: «Kad sīrups bija mucās, tad bānītis veda prom. Vīri nogādāja līdz stacijai, tad pārlādēja uz mazbānīti. Tam bija darbs: stērķeli veda šurp un sīrupu projām. Vēlāk prom veda ar mašīnu autocisternā. Sīrups nonāca Uzvarā vai Laimā, no tā gatavoja konfektes.»

Diāna Siliņa

Autore pateicas par atbalstu raksta sagatavošanā V. Derkevicam, V. Kronbergai, E. Ozoliņam, A. un Ā. Zigatiem.

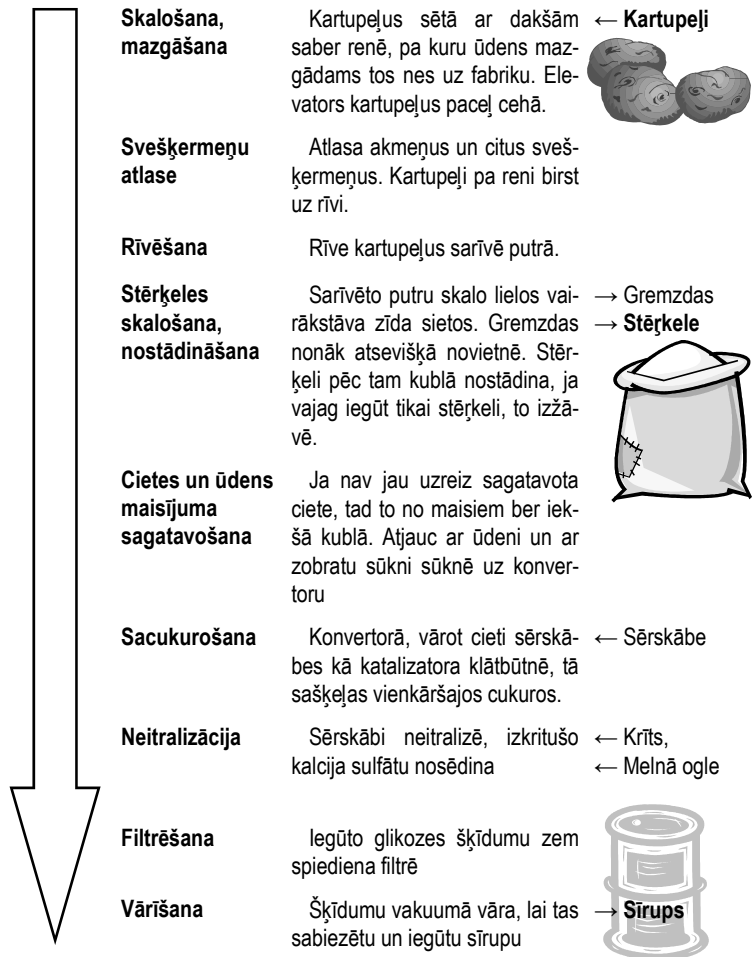
Turpinājums sekos.

• **Šoferi Leons Ašte-menko un Edvarts Cielavs pie «Viliša».**

Foto no V. Kronbergas albuma

Ražošanas gaita

Likumu pieņems tauta!

No jūlija visā Latvijā esam izsludinājuši parakstu vākšanu. Iai ierosinātu grozīt likumu *Par valsts pensijām*. Nepieciešams savākt pie notāra vai pagastu bāriņtiesās ne mazāk kā 10000 pilsoņu apstiprinātu parakstu, kas dos neatgriezenisku iespēju ierosināt tautas nobalsošanu par šo likumprojektu.

Liekas, ka sniedzām pilnīgi pietiekamu informāciju, kā rīkoties un ko tas dos. Mums visiem ir pilnīgi skaidrs, ka Saeima varētu šādu likumu nepieņemt, un akcija nav vērsta uz to. Nolūks ir cits. 10000 pilsoņu parakstu mums dos tiesības izmantot Satversmes 64. pantā tautai noteiktais likumdošanas tiesības ne tikai ierosināt likumu, bet arī par to nobalsot, to pieņemt. Un Satversmes 79. panta 2. daļa noteic, ka «tautas nobalsošanai nodotais likuma projekts ir pieņemts, ja balsotāju skaits ir vismaz puse no pēdējās Saeimas vēlēšanās piedalījušos vē-

lētāju skaita un ja vairākums ir balsojis par likuma projekta pieņemšanu».

Tātad pati tauta var pieņemt likumu, no Saeimas šoreiz nekāda labvēlība nav jāgaida.

Jau ir saskaitīti vairāk nekā 4000 parakstu, bet liels daudzums gaida reģistrāciju. Arī no rajonu darba grupām, kas vāc parakstus, sola parakstu pieplūdumu. Plānojam tos savākt līdz 15. oktobrim, bet, ja pietrūks, darbu turpināsim kaut vai 12 mēnešus, līdz 2008. gada Jāņiem. Pašlaik precīzi grūti pateikt, kad sasniegsim nepieciešamo minimu-

mu, tādēļ parakstu vākšanas tempu nedrīkst samazināt. Kad būs pietiekams daudzums, laikus informēsim katru bāriņtiesu, katru notāru un masu medijus.

Jo ātrāk savāksim, jo ātrāk virzīsies likumprojekta pieņemšana un ātrāk saņemsim pensijas palielinājumu. Gaidīt mums nav laika, cenas aug kā sēnes pēc lietus. **Esiet atsaucīgi, tās ir jūsu tiesības pašiem lemt pensijas paaugstinājumu, neprasot ne valdības, ne Saeimas žēlsirdību.**

Nav šaubu, ka 10000 parakstu savāksim un ka šajā gadījumā vairākums pensionāru un viņu ģimenes locekli, bērni, mazbērni, pirmspensijas vecuma pilsoņi būs ieinteresēti nobalsot par šo likumprojektu, jo tas paredz ievērojami paaugstināt pensijas apmēru. Tā, piemēram, ja jums ir pensija ap 100 latu un darba stāžs ir no 41 un vairāk gadu, pašlaik jūsu pensijai šo darba stāžu rēķi-

na ar 1,7 × 45, kas ir 76,5 lati. Mūsu likumprojektā indeksācija noteikta 4,5. Reizinot šo indeksu ar 45, ir 202,5 lati. No šīs summas atņemot 76,6 latus, jūsu pensijas paaugstinājums būs 202,5 – 76,5 = 126 lati. Vai šādam nolūkam ir jāžēlo ziedot 2 latus par paraksta apliecināšanu? Šie 2 lati jāatrod! Pagasta deputāti, pamatojoties uz likuma *Par pašvaldībām* 14. panta 3. punktu un *Bāriņtiesu likuma* 79. panta 2. daļu, maksu par parakstu var samazināt vai atbrīvot no maksas.

Mūsu akcija pamatojas uz Satversmi un uz valdošās Saeimas koalīcijas pirmsvēlēšanu solījumiem, ka resursu ir pietiekami un minimālo pensiju solīja palielināt līdz 200 latiem. Mūsu priekšlikums ir pat pieticīgāks. Ka resursu ir pietiekami, apliecina arī masu mediju pētījumi, ka uz gada beigām sociālajā budžetā būs 700 miljonu latu uzkrājums. Šo pensionāru naudu valdība grasās

pensionāriem atņemt un to iepludināt valsts budžetā un notērēt gaisa piļu būvēšanai uz ūdens.

Uzskatām, ka parakstu vākšana nav politiska akcija, bet gan ir Satversmē garantēto pilsoņu tiesību īstenošana, jo algai vai pensijai nav partejiskas piederības, ēst un dzīvot grib visi, tādēļ aicinām visus pilsoņus un visu partiju biedrus atbalstīt šo tautas pasākumu.

Atgādinām, ka paraksti pēc to apliecināšanas grupā vai atsevišķi jānosūta pa pastu vai jāatved personīgi uz Rīgu, Darba grupas birojā, kura izvietojusies advokātu birojā Brīvības ielā 167, LV-1012, vai Jānim Kleinbergam Nometņu ielā 32-9, LV-1002. Informācija pa tālr. 67379537, 67613240 vai 29435580.

Darba grupa: Jānis Leja, Jānis Kleinbergs, Klementijs Rancāns

Rīgā, 12.09.07.

Pie mums, uz zemēm

Laikkalnieki strādā

Rota un Juris Pētersoni, cilvēki pašos spēka gados, nopietni saimnieko *Laikkalnos*. Braucām lūkoties, kā viņiem klājas.

Rota kopā ar vīru Aigaru Freiveru uz *Laikkalniem* atnākusi dzīvot pirms 26 gadiem. Māja gan bijusi, bet kūts celta pilnīgi no jauna 10 govīm, vēlāk paplašināta. Arī māju jaunie saimnieki apšuvuši ar ķieģeļiem, istabas skaisti izremontējuši. Vēl tagad *Laikkalnos* ir pašiem sava, kaut neliela kalte. Rota sākusī ar lopkopību un turpina ar to nodarboties vēl šodien. Pienu nodeva tepat, Dundagas pienotavā, bet, kad tā bijusi krīzes situācijā, piedāvājusi pienu *Talsu piensaimniekam*, kur pienu realizē vēl aizvien.

Diemžēl Aigara vairs nav, bet Rota pēdējās 4 gadus turpina saimniekot kopā ar vīru Juri Pētersonu.

Ganāmpulkā ir 15 slaucamas govis, viena liela tele un 8 teliņi, pavi-

sam kopā 24 ragulopi, pārsvarā melnraibās gotiņas, ir arī viena zilā un brūnā. Slauc ar slaukšanas aparātu, un to dara abi. Lai saimniecība atbilstu Eiropas Savienības prasībām un gūtu līdzekļus tās modernizācijai, jāraksta projekti. Par saņemto naudu kūtij galā piecelta ļoti glīta piena māja (sk. foto), kur atrodas piena dzesētājs, slaukšanas aparāts, izlietne. Vēl ir apstiprināts projekts par dziļurbumu. Ja būtu 50 govis, varētu rakstīt projektu par jaunu kūti, taču tik lielam govju skaitam nepietiek zemes. Rotai kopā ar vīru Juri ir kādi 75 ha zemes, pārējo abi nomā. Juris applauj zemi arī kaimiņiem. Lielākā daļa zemes gan atrodas 10 un 15 km attālumā no mājām — Kaļķos un Lecniekos. «Ja *Eiropa* naidītu dod,

dzīvot var,» saka *Laikkalnu* saimniece. Cūkas audzē pašu iztikai, graudus — lopiem. Šogad labi padevušies kartupeļi.

Rota ir dūšīga saimniece: kopā ar savējiem salasījusi ogas, sēnes un riekstus. Viss sagatavots ziemai. Zemenes — pašu audzētas, savāritas un salietas kādās 60 burciņās, lai pašiem un bērniem ar ģimenēm būtu, ko likt galdā. Tāpat tās saglabātas kompotā un svaigā veidā. Rota un Juris mājās skābē arī kāpostus. Rota atzīst: «Jānopērk maize un cukurs, viss pārējais jau ir.»

Juris gādā, lai tehnika ripotu. Uz viņa pleciem gulstas nozīmīgie zemes darbi: rudenī jāsastrādā zeme un jākuļ labība, pavasarī jāpārstrādā zeme, jāšēj labība un zālāji, vasarā jāvēc siens. Un tas viss lielā teritorijā.

Pārsvarā *Laikkalnos* ar darbiem galā tiek paši. Brīvajā laikā Rotai un Jurim palīdz znoti Jānis un Vilnis. Kad ir sezona, tad gan bez palīgiem neiztikt.

Nav jau tā, ka abi saimnieki tikai strādā un strādā. Rota šovasar ap-

meklēja Dundagas svētku koncertu, vairāk jau gan tāpēc, ka tajā piedalījās dēls Dinārs, kas dziedāja kopā ar radnieci Lāsmu Freimuti. Rota un Juris pašu un tuvinieku atpūtai ceļ gulbūves pirti. Rotai ir arī 3 pieaugušas meitas — Digna, Laine un Jana, kas jau izveidojušas savas ģimenes, tāpat 3 mīļi mazbērni: Dilans, Ričards un Samanta. Jura meita Guna

dzīvo Ventspilī, kur mācās par kon-ditori. Pirti varēs ne tikai mazgāties, bet arī svinības rīkot un dzīvot. Celt-nieki ir vietējie amatnieki.

Laikkalnu saimniekiem novēlam, lai izdodas iecerētais un tikpat spārīgī turētos arī uz priekšu!

Diāna Siliņa
Autores foto

Hanss Herbsts — tirolietis Dundagā

2. IX Pāces *Kalējos* plašās jātnieku sacensības pulcēja ap 200 jātnieku no visas Latvijas. Kaut arī laiks nelutināja, nebijušais pasākums pulcēja daudz skatītāju. Uz sarunu aicinājām Hansu Herbstu — austrieti, *Kalēju* saimnieku un sacensību rīkotāju.

— Esmu dzimis Tirolē, kas pazīstama kā kalnu slēpotāju un jodelētāju vieta. Jodelēt gan neprotu, bet ar slēpēm labi braucu. Tirolieši ir lustīgi, atbrīvoti un stipri ļaudis. Iedomājieties, kāds spēks vajadzīgs, lai kalnā uznestu kartupeļu maisu!

Pabeidzu skolu — nu tā, ne sevišķi labi... Dienēju armijā. Tad sāku strādāt kādā vācu firmā par tehnisko vadītāju, un manas darba gaitas aizveda uz Irānu. Piedalījās divu fabriku būvniecībā, montēju iekārtas. Pirmo reizi mūsu darbību pārtrauca revolūcija atjollas Homeini laikā, otrreiz Sadama Huseina uzbrukums. Kara laikā arī beidzu strādāt Irānā.

Atgriezies Austrijā. Nodibināju savu firmu, nodarbojāmies ar mežizstrādi, arī pats gāju mežā ar zāģi rokās. Firma izauga — no pieciem cilvēkiem līdz trīssimt. Gadā sagatavojām 600 000 kubikmetru koksnis. Bet šis darbs prasīja pārāk lielu nervu slodzi.

Tā kā darba dēļ man jau bija sakari ar Latviju, tad 90. gadu vidū nodibināju savu firmu Latvijā, Pastendē. Sākumā taisījām sagataves

logiem Vācijā. Vēlāk pievērsāmies sagatavēm mēbeļu ražošanai, bet pārsvarā visvairāk ražojam zārku sagataves. Katru trešo Vācijas neliķi apglabā zārkā no mana koka.

1997. gadā sāku nomāt *Kalējus*. Gribēju mierīgu un klusu vietu atpūtai. Tobrīd te viss bija sabrucis.

— **Kā austrietim izdevās uzsākt uzņēmējdarbību svešā vietā?**

— Daudz palīdzēja draugi Ventspilī, vēlāk — kaimiņš Pācē Arnis Neparts. Ar vietējiem ātri nodibinu sakarus. Visi latvieši kaut nedaudz prot kādu svešvalodu. Es mazliet māku krieviski. Ar strādniekiem sākumā gāja grūtāk. Izlīdzējās ar žestiem, mīmiku. Tagad jau visi vecie strādnieki apguvuši vācu valodu. Man nav ne mazāko saziņas grūtību. Es arī gluži labi nojausu, ko latviski saka. Vispār ir tā: viens vārds par maz reizēm ir labāk nekā vārds par daudz.

— **Ko jums nozīmē zirgi?**

— Atjaunoju *Kalējus* un nolēmu iegādāties pāris zirgu. Zirgi — tā ir dzīvība, skaistums, draudzība. Tagad man ir 35 zirgi. Lai gan zirgi un arī govis drīzāk man ir vaļasprieks,

Kalēju zirgkopībā esmu daudz ieguldījis. Gan ģenētiskā, ciltsrakstu ziņā, gan arī staļu iekārtojuma ziņā neatpaliekam no Vācijas. To, ka mūsu zirgi ir labi sporta zirgi, apliecina tas, ka viņus varu labi pārdot Vācijā, Šveicē, Nīderlandē, Austrijā. Ērzelim Serano ir viens no labākajiem eksterjeriem Latvijā, viņš arī Vācijā augstu kotējas. Sacensībās kāds vācietis, ieraudzījis Serano kumeli, gribēja to nopirkt. Atbildēju, ka bērnus es nepārdodu.

Divi zirgi man ir no vecas Latvijas šķirnes, labi piemēroti šim klimatam. Tos gribētos saglabāt. Diemžēl veco, labo šķirņu zirgu Latvijā tikpat kā nav. Kad likvidējās

domāju, ka mūsu sadraudzības kausa izcīņa krietni daudzinaja Dundagu. Piedalījās jātnieki no Talsiem, Ventspils, Rīgas, sacīkstes vēroja ap 500 — 600 skatītāju. Paldies visiem sponsoriem, privātajiem uzņēmējiem un pagasta padomei! Paldies arī visiem maniem darbiniekiem! Sarīkot šādas sacensības, tas ir smags darbs, pats ieguldīju daudz līdzekļu. Varbūt nākamgad ko līdzīgu vajadzētu...

— **Pagastā būtu bērni, kas labprāt nodarbotos ar jāšanas sportu. Ja *Kalējos* strādātu pastāvīgs treneris, tad ar laiku te izaugu labi jātnieki, kas varētu sacensībās daudzināt saimniecības vārdu.**

— Atrast labu treneri ir ļoti grūti.

Trīsdesmit gadi bibliotēkā

12. IX Dundagas pagasta bibliotēkā 30 gadu darba jubileju svinēja Inese Napska. Vārds jubilejai un divām sveicējam.

Inese Napska:

«Uz bibliotēku strādāt atnācu pēc Daigas Mužellovskas uzaicinājuma. Vēl mācījās vidusskolas pēdējā klasē un nevarēju izšķirties — varbūt studēt vēsturi? Nebiju īsti pārliecināta par vācu valodas zināšanām, ko prasīja vēsturnieku iestājpārbaudījumos, bet Daiga neatlaidīgi aicināja palikt tepat. Izšķīros par bibliotekāres profesiju. 1983. gadā pabeidzu Rīgas kultūras un izglītības darbinieku tehnikumu.

Man patīk darbs bibliotēkā. Vispirms jau tāpēc, ka saista literatūra. Priecājos, ka apkārt tik daudz grā-

matu. Labprāt tās lasu. Visiemīlotākās — *Garkājētiņš* un *Lennebergas Emīla nedarbi*. Grāmatas lasu pēc noskaņojuma. Tagad man ir *lubeņu* periods, pirms tam lasīju ko nopietnāku. Interesē grāmatas par aktieriem. Dzeja īpaši nesaista, bet Maijas Laukmanes dzejoļu grāmatas esmu izlasījusi visas.

Interesanta ir saskarsme ar lasītājiem. Atgadās kuriozi, īpaši ar skolniekiem. Reiz kāds prasīja grāmatu *Dundaga 13. gadsimtā*. Sacīju, ka tādas nemaz nav, bet skolēns uzstāja — esot gan, skolotājs līcis tādu sameklēt. Tā viņš ar savu prasību apstaigā-

jis visas bibliotekāres. Visticamāk, viņam pašam bija jāsavāc informācija par Dundagu 13. gadsimtā. Vēl komiskāka bija reize, kad ieradās kāda pirmklasniecīte un sacīja, ka skolotāja likusi izlasīt grāmatu par «cīnītāju ar tām lielajām ausīm». Izrādījās, ka tā ir grāmata par Lāčplēsi.»

Vija Nagle, Talsu galvenās bibliotēkas direktore:

«Lai gan Dundagas pagasta bibliotēka vairs nav Talsu bibliotēkas filiāle, tomēr abas sadarbojas. Tāpēc arī labi pazīstu Dundagas bibliotekāres. Ar Inesi kopā esam daudz ko darījušas. Viņai ir ļoti nopietna attieksme pret darbu. Ja ko esam kopā izrunājušas, Inese arī apsolīto profesionāli izdara.

Pēdējo 5 gadu laikā pašvaldību bibliotēku darbs no lēna, rimta kļu-

vis straujš un interesants. Ir ienākusi datorizācija. Fonds pēdējo 10 gadu laikā satura ziņā ļoti mainījies. Divdesmit trīsdesmit gadu laikā veidots fonds ir iepazīts, bet tagad ātri nāk klāt daudz citu grāmatu, īpaši nozaru literatūrā. Bibliotekāram ir ne tikai jāprot klikšķināt datora klaviatūras taustiņus, bet arī jāiepazīst jaunās grāmatas. Inese prot strādāt ar datoru un ir apguvusi fondu.»

Ruta Emerberga, pagasta bibliotēkas vadītāja:

«Pēdējos 10 gadus Inese ir mana kolēģe. Ar viņu ir viegli strādāt. Inese ir profesionāle un kvalitatīvi pārzina bibliotēkas fondu. Tas savukārt nodrošina labu apkalpošanu, jo cilvēkus interesē tēmas, kam ne vienmēr ir veltīta noteikta grāmata, reizēm noderīga literatūra paslēpusies kādas citas grāmatas «viducī»

(saturā, tekstā). Inese prot atrast un piedāvāt lasītājam vajadzīgo.

Pēdējos gados, ienākot informācijas tehnoloģijai, radikāli mainījies bibliotēkas ikdienas darbs. Inese veiksmīgi ir apguvusi datora pamata prasmes un bibliotekāro datorprogrammu *ALISE*, tāpat viņa prot lasītājiem un bibliotēkai nepieciešamo informāciju atrast internetā. Tas nebūt nav viegli, bet mani kā bibliotēkas vadītāju ļoti priecē tas, ka visas ejam kopsoli ar laiku.

Aizstājot Inesi viņas valstībā, pieaugušo abonementā, ir ļoti patīkami dzirdēt no lasītājiem vārdus: «Man jau Inesīte vienmēr iesaka kādu labu grāmatu.» Vai arī: «Inese zina, ko vēl neesmu izlasījis.» Tas liecina, ka viņa ir cilvēks īstajā vietā, jo zina gan savu profesionālo darbu, gan iepazīnu-si savus lasītājus.»

Uzklausīja Diāna Siliņa

Dundžiņi stāsta

Apakellaiks

Laukmuižas (Krūkena grantsbedres) **senkapos** (13. — 14. gs.) pirms Otrā pasaules kara atraka 30 apbedījumus. Tagad tie apbērti ar MRS zāģētavas atkritumiem — skaidām un šāļiem. Senlietas vēl atrastas Dundagas stādaudzētavā (11. — 12. gs.), aramkārtā, arī 100 — 150 gadu vecas krievu monētas.

Malkas laukumi bija: pienotavai — tur tagad auto stāvvietā, stērķelfabrikai — aiz Zirgtilta tūlīt pa labi, diķmalā. Tur, kur tagad ved iela no *Top!* veikala uz aptieku, bija **vecie muiža stalli**. Ielu būvēja 70. gados (?) ceļu meistars Krūkens (tāpēc ielu sauca par Krūkenštrāsi).

Peldvieta bija pretī saliņai, pāri diķim otrā pusē. **Pēdējo reizi Dundagas diķa dambi pārrāva** 1951. gada aprīlī beigās no Zirgu diķa uz slūžu gravu.

Vecais tirgus laukums atradās starp pili un baznīcu (kur tagad betonēts laukums), nedēļas tirgi notika katru trešdienu, pārdeva sivēnus, zivis no Ventspils, zosis, pīles, kartupeļus, ābolus utt. Ap tirgus laukumu bija slitas zirgu piesiešanai, tur zirgus novietoja arī atbraucēji uz pagasta valdi (pili). Piena vedēji zirgus sēja pie *Kīkariem*, kur bija slita, bet nākamie sēja vienkārši pie ratiem, 3 — 4 rindās.

Pa trešdienām tirgus dienās (neatceros, vai katrā) Dundagas stacijā bija atdzīts mazbānīša sastāvs (5 līdz 7 vagoni) un iepirka labību un bekonu (apm. 100 kg). Ratu rindas ar labības un bekonu pārdevējiem stāvēja uz visiem ceļiem uz staciju, un visiem nekad neizdevās nodot — va-

goni bija pilni, bija jāved atpakaļ mājās. Bekonus pirms mājās vešanas nomazgāja — tiem bija jābūt tīriem, baltiem, bez neviena raibuma un ieskrambājuma ādā, jo tādus neņēma. Bekonu vešanai bija uztaisītas lielas dēļu kastes ar rokturiem abos galos. Man pirms vešanas bija jāizlodā iekšpuse, vai nav kāds asums, kas varētu saskrāpēt ādu. Lielas, 200 līdz 250 kg

• **Vienības ritenbrauciena starts Dundagā pie tirgus laukuma. 1937. gada 4. septembrī.**
Foto no Kubalu skolas - muzeja krājuma

smagas tā saucamās spēka cūkas iepirka atsevišķi, bet par tām tik maz deva, ka neatmaksājās audzēt.

Aitas, teļus un liellopus uzpirka apkārt braucoši lopu kupči — Kušķis un citi. Tos galvenokārt pārdeva rudenos, Mazmāras tirgos. No apkārt braukājošiem žīdiem atceros vienu, sauca par Mazžīdu, uzpirka lopādas, vistas, olas, lupas un visādus sīkus. Pārdeva māla traukus, ziepes, adatas, varbūt vēl ko. Parasti pie mums gulēja pa nakti, par nakšņoša-

nu maksādams ar adatām vai veļas ziepju (zilraibās ziepes) gabalu.

Čigāni mūsmājās nebija iecienīti, tēvs viņus neuzņēma, teica: maitas, nestrādā. Ja kāds no kaimiņiem mainīja ar čigāniem zirgu, tad aicināja tēvu palīgā atrast vainas. Uz gadatirgu čigānu sabrauca, ka biezs.

Pēdējos pirmskara gados sāka ierasties **laukstrādnieki** — meitas un puīši — **no Lietuvas un Polijas**. Lai kam strādāja par lētāku samaksu; pie mums gan tādu nebija. Svētdienās viņi salasījās baros un staigāja pa

Jans, Mēmes Jank, Dubrov Līn, Lapiņ Gusts.

Daudziem zemniekiem bija savi zināmi zvejnieki — «mājinieki», kas pieveda mājās dažādas zivis, gan kūpinātas, gan svaigas. Norēķinājās parasti natūrā — ar zirņiem, putraimiem, miltiem.

Skolasbērni, kam mājās bija tālu, daļa dzīvoja internātā *Sarkanajā mājā*, daļa — Dundagas tuvumā pie pazīstamiem.

Baznīcā dievkalpojumi notika katru svētdienu, bija labi apmeklēti, uz svētkiem baznīca bija pārpildīta. Mācītājs bija Edgars Ville, 1939. gadā viņš repatriējās uz Vāciju.

Katram saimniekam bija savs ceļa gabals, uz kuru bija jāatved noteikts grants daudzums, jāizklieķē, jānolīdzina grambas, jāiztīra grāvji. 30. gadu vidū, krīzes laikā, uz ceļiem ap Dundagu ceļmalās bija savesti un sakrauti laukakmeņi, kurus pašbraucēja lokomobile ar akmeņu maļamo uz vietas samala. Pēc tam bezdarbnieki (rīdzinieki?) šķembas ar tačkām sastūma, izklieķēja uz ceļa braucamās daļas, ar grābekļiem noplanējot. Tādas **«krīzes šosejas»** bija uz Pāces, Ģipkas, Vidales un Šlīteres ceļiem apmēram 2 kilometru garumā no Dundagas.

Satiksmi nodrošināja mazbānītis uz Stendi (Rīgu) un Venstpili. Īsi pirms kara pa mazbānīša sliedēm kursēja vienvagona motora «taksometrs», vismaz no Stendes līdz Dundagai.

Bija Tendra bibliotēka. Telefons ciemos bija retās mājās (mežsargiem, pastam), radio — vēl retāk.

Dzintaram bija grīdas dēļu spundēvele, spundes varēja iedzīt dažāda platuma dēļiem. Ja pareizi atceros, tad spundēveles švunkriteņi bija jāgriež ar roku. Pie Dzintara spundētos grīdas dēļus, ieklātus

1937. gadā, vēl var redzēt *Dzintaru* mājās.

Kristlībi bija dzirnavnieki. Stāsta, ka Kristlībs aizbraucis Rīgā pirkt tvaika katlu, izvēlēties sev piemērotāko, bet Rīgas kungs prasa: «Cik ilgi tad būs jāgaida uz naudiņu?» Kristlībs, stipri apvalkāts drēbēs, tādu maišeli rokā, kungam atteic: «Nu tik ilgi, kamēr skaitu.» Taisa maišeli vaļā un noskaita naudu. Viens no brāļiem Zīldārzā uzcēla māju (*Strautiņi*) no paša gatavotiem, formās lietiem betona ķieģeļiem. Akā bija seno laiku rokas sūknis, es redzēju, kā pumpmeistars urba — balķis 6 — 7 metrus garš, ap 30 centimetru diametrā, sūkņa caurums 10 — 12 centimetru diametrā visa balķa garumā.

Ozollapa savu vilnas pārstrādes fabriku darbināja ar iekšdedzes dzinēju, tas bija novietots priekšnama piebūvē. Mašīnu piedzina ar transmisiju siksnām, to pamatu izjaucām 60. gadu beigās, kad tur ierīkoja dzīvokļus. Nezinu, kāpēc, bet iedzimtie vilnu pārstrādei labāk veda uz Pāci, kaut arī tas bija 4 — 5 kilometrus tālāk.

Pāces dzirnavu diķa dambis taisīts tā: dambja vietā savests kādu pēdu biezs māla slānis un noklāti kadiķi. Dambja platība iežogota un tur sadzītas visas muižas aitas. Kad tās ar savām spicajām kājām sastampājušas un noblietējušas mālus, kadiķus un pašas savus izmetumus, uzvests jauns māla slānis ar kadiķiem, un tā stampāšana turpinājusies, kamēr dambis gatavs. Tāpat esot rīkojušies, ieklājot māla klonus istabās (kad dēļu grīdu vēl nebija), rijās, piedarbos, — tikai bez kadiķiem. Tādi māla kloni kalpoja ilgi, uz tiem kūla labību ar sprīguļiem vai izmīdīja ar zirgiem.

Veces Mazes

Mākslas un mūzikas skolā

4. IX pēcpusdienā pirmo skolas dienu svinēja mākslas un mūzikas skolas saime.

Saulainais pils pagalmis bija sabiris pilns ar bērniem un skolotājiem, tad vēl te iecilpoja zaķi Anna un Pēcis — tā kā nedaudz līdzīgi Sandrai Kokorēvičai un Unai Silai. Abi, pa mazdārziņiem dzīvojošā, par skolu bija aizmirsuši. Labi, ka uzradušies suņi, no tiem bēgot, zaķi nonākuši iecerētajā vietā. Anna gribēja iestāties mūzikas nodaļā, bet Pēcis — mākslas. Bet tik vienkārši jau tas ne-

notika — bija jāmēģina savas dotības, un bērni, kas šogad iestājušies mākslas un mūzikas skolā, viņiem palīdzēja. Pa to laiku horeogrāfijas klases skolēni ar skolotāju Daci Treinovsku devās priecīgā dejā. Pēc tam, kad skolotāji aplūkoja un novērtēja zaķu un bērnu kopdarbus, mākslinieki sekoja Pēcim, bet mūziķi — Annai uz mākslas un mūzikas skolu, kur šogad notikušas nelielas pārmaiņas.

Mākslas nodaļā par mācību daļas vadītāju strādā Linda Celma, viņa

māca arī kompozīciju. Mūzikas nodaļā kora klasi vada skolotāja Ilze Vandzberga, bet mācību daļas vadītāja ir Baiba Pavlovskā. Atvērta arī jauna izglītības programma — dejas pamati, ko pasniedz skolotāja Dace Treinovska. Skolā mācās 118 skolēni.

Mākslas un mūzikas skolu rudenī gaida nopietns pārbaudījums: 29. novembrī būs skolas akreditācija. Lai skolotājiem prieks mācīt, bet skolēniem — apgūt mākslas, mūzikas un dejas pamatus! Lai izdodas veiksmīgi sagatavoties akreditācijai un to godam izturēt!

Diāna Siliņa

Šahs vasaras nogalē

Skolas brīvlaika priekšpēdējā nedēļā Elvis Bēķis pārbaudīja varēšanu Latvijas junioru čempionātā.

Junioru vecums ir līdz 25 gadiem, un tas nozīmē, ka šajā turnīrā piedalās tiešām spēcīgi šahisti. Elvis 9 kārtās izcīnīja tieši pusi iespējamo punktu, kas deva 33. vietu 58 dalībnieku vidū. Sniegums vērtējams kā ļoti labs, turklāt Elvis šajās sacensībās varēs piedalīties vēl deviņus gadus! Ar katru nākamo nopietno turnīru krājas pieredze un pārliecība.

Grupa mūsu jauno šahistu 17. VIII un 18. VIII piedalījās ātrspēles sacensībās Ventspilī. Cīnoties ar pieredzējušiem pieaugušajiem, vislabākās sekmes šoreiz Jurgim Remesam — 9,5 punkti 19 kārtās. Savs prieks tika arī jaunākajam Pabērzu dzimtas pārstāvim Edgaram. Trīspadsmit gadus vecais puisis sagādāja vienīgo zaudējumu sacensību uzvarētājam.

A. A.

Pateicamies Austrim Kristapsonam par atbalstu un SIA *Delta AP* par pretimnākšanu, mainot ietvi tā, lai visiem gājējiem tā būtu ērta! Veikals *z/s Kļaviņas*.

Diāna Siliņa

Koncerts jautrās noskaņās

9. IX pēcpusdienā pils zālē uzstājās dziedātāja Sandra, Dainis Porgants un Dainis Ozoliņš.

Koncertā skanēja jautras un melodiskas dziesmas un joki. Sandra dziedāja gan par likumiem, tikumiem un kārtējiem rēķiniem, gan par Latviju, zemi visskaistāko. Dainis Porgants savas pirmās dziesmas veltīja sievietēm. Pēc tam, kad viņš iztēlojās, kā uzstāties stadionā kopā ar kori, kordebaletu, kā kūpējuši mākslīgie dūmi, parādījies helikopters un viņš pats — viss baltā, un vēl

nodziedāja *Svešinieku*, mākslinieks publiku bija paņēmis pilnībā. Par to liecināja vētrainie aplausi. Vēlāk viņš aicināja skatītājus dziedāt *Vecās liktensdzirnas*, pēc tam uzstājās kopā ar Sandru.

Dainis Ozoliņš, Jančuks no seriāla *Dzīvoklis*, nemitīgi pārvietojoties un iesaistot darbībā skatītājus, dažādos balss toņos un izteiksmē skaitīja dīvainus un nopietnus dzejoļus, tad aicināja parunāties par ko jautrāku — par slimībām un slimnīcām. Otrajā uznācienā viņš dalījās ar asprātīgiem kalambūriem un skaitīja

jaunošanai. Draudze ir ieguvusi sabiedriskā labuma statusu, kas ziedotājiem — juridiskām personām — ļauj samazināt uzņēmumu ienākuma nodokli par 85% no summām, kas ziedotas sabiedriskā labuma statusa organizācijām, un ziedotā-

jiem — fiziskām personām, individuālā uzņēmuma, arī zemnieku un zvejnieku saimniecību īpašniekiem — no ienākuma, kas apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ir atļauts atskaitīt summas, kas ziedojuma vai dāvinājuma veidā nodotas

sabiedriskā labuma organizācijām.

Dundagas ev. lut. draudze, reģ. nr. 90000312622, Pils iela 10, Dundaga, LV 3270, a/s Latvijas Krājbanka, kods: UBALLV2X, konts: LV66 UBAL 2809 1606 5300 6 (ziedojumiem grīdas atjaunošanai).

Alanda Pūliņa

Attīstības nodaļā Pili piektdien, 15. X plkst. 10.00 Valsts ieņēmumu dienesta seminārs

Pērk tukšas alus pudeles, piebrauc klāt. Tel. 29216373.

Agris Dinsbergs (1958)
Līga Grīnerte (1941)
Lillija Liberga (1933)
Ervīns Vecriņķis-Riņķis (1945)
Ārija Kate Zandere (1933)
Modris Zitmanis-Zihmanis (1943)

«Dundadznieks» Nr. 9 (66) 2007. gada septembris.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085.**

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 3237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Austris Kristapsons, Velta Metene, Aivars Miška.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusi amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 550 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize